

Leh ordusunun kazandığı ilk zafer

Garb cephesinde büyük Fransız taarruzunun bugün vukuu bekleniyor

İtalyan Başvekili yeni bir sulh teşebbüsüne girişimiye karar verdi

Lehliler iki yerde Alman kuvvetlerini mağlûb ettiler

Leh Başkumandanlığının ve Sovyet membalarının dün gece sabaha karşı verdikleri haberler

Amerika membaları Rusyanın aldığı seferberlik tedbirlerinin Lehistan'dan iltica etmeleri beklenen bir milyon askere karşı olduğunu, bu tedbirlerden kuşkulanan Romanyanın ise alâcele Besarabyayı tahkime başladığını bildiriyorlar

Mareşal Göring dün gece şark cephesine gitti

Londra, 11. Sabaha karşı üçte (Hususi) — Bu gece Leh başkumandanlığı tarafından neşredilen bir tebliğde, Leh kuvvetlerinin mukabil taarruza geçerek, şimalden ve cenubu şarkiden Varşova üzerine yürümekte olan Alman küt'alarını taredtikleri bildirilmektedir.

Kutno ve Varşova arasında da şiddetli çarpışmalar cereyan etmektedir.

Diğer taraftan bu gece Moskova radyosu da, Bug nehri gerisinde tahşüid eden Leh kuvvetlerinin Alman küt'alarını mağlûb ettiklerini bildirmiştir.

Yeni cephe

Londra, 11 (Hususi) — Alman başkumandanlığının tebliğinden de anlaşılacağına göre Varşova düşmemiştir.

Alman küt'aları Varşovayı şimali şarkiden ve cenubu garbiden çember içine almışlardır. Bununla beraber Leh illerin şehrin müdafaası için lâzım gelir.

(Devamı 8 inci sayfada)

Alman motörlü kıtaatı işgal edilen bir Leh şehrinin sokaklarından geçerlerken

Leh topraklarına şimalden giren Alman ordusunun hafif tankları bir köyden geçerlerken

Fransız ve Alman piyadeleri arasında süngü muharebesi iki tarafın da yeni takviye kuvvetleri aldıkları haber veriliyor

Paris, 11 (Hususi) — Fransız başkumandanlığının son tebliğinden anlaşılacağına göre, Sar şehrinin şarkında 12 mil uzunluğunda bir cephede şiddetli çarpışmalar olmaktadır. Almanların şiddetli mukabil taarruzlarına rağmen Fransız küt'aları mevzilerini muhafaza etmiş ve yeniden ilerlemeye muvaffak olmuşlardır. Taarruzun başlangıcından bugüne kadar Fransızların eline geçen Alman arazisi 900 mil murabbai tutmaktadır.

Metzig ve Mosel mntakaları arasında bugün ilk defa olarak Alman piyadesi Zigfrid hattından çıkmış ve Fransız piyadesi ile süngü süngüye karşılaşmıştır. Her iki muhasım taraf yeni takviye kuvvetleri almışlardır.

Amerikanın Asosyeted Pres ajansına göre yarın büyük Fransız taarruzunun icrası beklenmektedir.

Harb tarihi bu taarruzu (Sar nehri taarruzu) olarak kaydedecektir.

Fransız tebliğleri

Paris, 11 (A.A.) — 11 Eylül sabah tahrihli harb tebliği:

Gece heyeti umumiyesi ile, sükûn içinde geçmiştir. Küt'alarımız, mahalli bir ilerleme başarmıştır.

Paris, 11 (A.A.) — Havas ajansı tebliği ediyor:

Kıtaatımızın Alman kıtaatı ile temasları çarpışmalara intikal etmiştir.

Zigfrid hattının ileri mevzilerine taarruza devam ediyoruz. Fakat bu taarruzlar takviye olunmuş öncülerle yapılmaktadır. Bu müsademelerde çok istifa deli birçok köy ve tepe ele geçirdik.

İki gündüneri Almanlar ileri mevzilerini müsademesiz bize terketmek istemiyor gözüküyorlar. Bilhassa topçumuzu için tarassud mahalli teşkil edilecek olan yerleri şiddetle müdafa ediyorlar. Bu yüzden bazan çok ciddi mahiyet aiar mukabil taarruzlarda da bulunuyorlar.

Kıtaatımızın mevzii taarruzları takriben 50 kilometrelik bir cephe üzerinde yapılmaktadır. Bu cephenin üçte ikisinde

(Devamı 8 inci sayfada)

VAZİYET

Leh Başkumandanlığı için tarihî imtihan günleri

Yazan: Emekli General H. Emir Erkilet

(Yazısı 8 inci sayfanın 2 ve 3 üncü sütunlarında)

Son dakika:

Amerikada devlet daireleri muhafaza altına alınıyor

Londra 12 (Hususi) — Vaşingtondan bildirildiğine göre zabıta kuvvetleri, devlet dairelerini muhafaza etmek üzere sıkı tedbirler almışlardır.

Gerek Beyaz Saray, gerekse Bahriye ve Harbiye Nezaretlerini muhafaza eden küt'alar takviye edilmiştir.

Bu tedbirlerden maksad, muhtemel Alman Sabotajların önüne geçmektir.

(Son dakika haberlerimiz 11 inci sayfada)

Mussolininin Hazırladığı Yeni sulh plânı

Roma, 11 (Hususi) — Unifed Pres muhabiri bildiriyor:

Mussolininin pek yakında Londra, Berlin ve Paris nezdinde yeni bir sulh teşebbüsünde bulunacağı anlaşılmaktadır. Bu hususta Londra ve Paristeki İtalyan sefirlerine lâzım gelen talimat gönderilecektir.

Mussolininin hazırladığı sulh plânı Hitlerle Lehistan gidecek olan bir askerî heyet tarafından verilecektir.

Hitlere vekâleten Berlinde devlet işlerini tedvir etmekte olan Mareşal Göringin bugün İtalyan sefiri ile yaptığı mülâkat ta bu mesele ile alakadar görülmektedir.

Roma siyasi mahfelleri Mussolininin bu teşebbüsüne büyük ehemmiyet atfetmektedirler.

(Devamı 8 inci sayfada)

Başvekilin Mecliste dünkü mühim beyanatı

“Biz bugünkü harbin dışındayız. Harbin memleketimize bulaçacak inkişaf lar göstermemesini temenni ediyoruz. Aldığımız askerî tedbirler ancak ihtiyat tedbirleridir,”

Ankara, 11 (A.A.) — B. M. Meclisi bugün içtimalarına başlamış ve ilk toplantısını Abdülhalik Rendann başkanlığında yapmıştır.

Celse açılır açılmaz, başkan Abdülhalik Renda, söz Başvekilindir, demiş ve bunun üzerine Başvekil Dr. Refik Saydam kürsüye gelerek aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Başvekilin nutku

Muhterem arkadaşlarım, İki aylık bir tatil devresinden ve

müntehiblerimizle yakından temastan sonra, verdiğimiz karar veçhile bugün toplanmanız, hükümetinizin için çok ferahli ve kendisine kuvvet verecek bir hâdisedir. Hepinizi hürmetle selâmlarım. (Alkışlar).

Bu iki ay içinde Avrupa vaziyetinde vukua gelen elm hâdiseler malûmunuzdur. Aylardanberi sulhu muhafaza için yapılan bütün teşebbüsler maalesef müsbet bir neticeye varmamıştır.

(Devamı 2 inci sayfada)

Hergün

Yazı Çok Olduğu için
Bugün Konamadı

Başvekilin Mecliste dünkü mühim beyanâtı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

miş, merivâki oluncuya kadar ber-
taraf edileceğini ümid etmekten hali kal-
madığımız harb başlamıştır. Ümidlerimiz
tahakkuk edememesinden hepimiz muzta-
ribiz.

Harb ve biz

Türkiye Cumhuriyetinin siyaseti, bu son
zamanların mühim vekayii içinde, aynı isti-
kameti muhafaza etmiş, aynı teyakkuz ve
dikkatle muntazar inkişafını takip eylemiş-
tir.

Muharib taraflarla münasebetlerimiz nor-
maldir ve beynelmül münasebat kaidelerine
uygundur. Almanya ile aramızda doğrudan
doğruya bir siyasî ihtilâf mevzuu yoktur.
Polonya ile münasebetlerimiz ise hemen da-
ima arzısız ve dostane olmuştur. İngiltere
ve Fransa ile malûmunuz olan muayyen e-
saslarda menfaat iştirakimiz ve müşterek
telâkîlerimiz vardır. Bu memleketlerle mü-
zakeresine başladığımız nihai muahedelerin
en dostane bir hava içinde görüşülmesi de-
vam etmektedir.

Aziz arkadaşlarım,
Biz bugünkü harbin haricindeyiz. Bu har-
bin memleketimize bulaşacak inkişaflar gös-
termemesini temenni ediyoruz. Memleketi-
mizin bazı yerlerinde almış olduğumuz as-
kerî tedbirler, ancak ihtiyat tedbirleridir.

Sovyet Rusya ve Türkiye

Arkadaşlarım,
Komşumuz Sovyet İttihadile münasebati-
miz dostanedir ve dostane kalacaktır. (Bra-
vo sesleri, alkışlar).

Alâka ve rabitalarımızda hiçbir değişik-
lik yoktur. Temaslarımız ve mutad olan fi-
kir teatllerimiz her zamanki gibi samimdir.
Haricî siyasetimizin diğer unsurları, son
defakî maruzatımdanberi, size arzedecek
bir tebeddül göstermemişlerdir.

Hakkımdan emin olan milletimiz, hakka
ve kuvvetine dayanan politikasına sükün-
la, şuurla ve teyakkuza yürümekte devam
edecektir. (Bravo sesleri, alkışlar).

Milletimizin gösterdiği vekar ve metanet

Muhterem arkadaşlarım,
Memleketimizde memnuniyete değer bir
sükün mevcuttur. Halkımız, huzur ve em-
niyet içinde iş ve güçlerini mesgulüdür. Tür-
kiyede inzibat ve asayiş, hiçbir medenî mem-
lekette daha zayıf değildir. Milletimiz,
beynelmül buhranın inkişafını vekar ve
metanetle takip ediyor. Millî Şefe, yüksek
meclise bağlılığı ve itimadınızla mübahi o-
lan hükümetimize karşı itimadı iftihar ve
hattâ gurur verecek derecededir. (Bravo ses-
leri, alkışlar). İnsanlığa arz olan ve inkişaf
seyriyle devam müddeti, tahribatının dere-
cesi bugünden kestirilemeyen büyük buh-
ran karşısında, milletimiz için en isabetli
hareket tarzının ihtiyat ediliğine ve bun-
dan sonra da bu yolda şuurlu bir surette
yürüneceğine herkesin inandığını görmekte
kuvvet ve inşirah duymaktayız. (Bravo ses-
leri).

Barem

Arkadaşlarım,
Tatilden evvel kabul buyurduğunuz ba-
rem kanunu tatbik mevkiine girdi. Bundan
müteessir olacak vatandaşların adedi az ol-
mamasına rağmen, alâkadarlar bu kanunun
tatbikatını sükûnetle karşılamakta, hattâ
bunların büyük bir ekseriyeti, bundan vic-
danî bir memnuniyet ve inşirah duymakta-
dır, kanaatindeyiz.

Elde ettikleri menfaatlerin bir kısmından
mahrumiyete mukabil bu kanunun bertaraf
ettikleri hal, yani memleketi yaptıği tahribat-
tan millî bünyenin kurtulmuş olması, ken-
dilerini, vicdanlarını sikan bir huzursuzluk-
tan kurtarmıştır. Bunu emniyetle huzuru-
nuzda arzedebiliriz.

Türk çocukları, herhangi bir salkın kendi
aralarına soktuğu müsavatsızlığı ve içtimal
nizamı müteveccih arzayı, velev kendi
maddî menfaatlerine uygun da olsa asla
hüsnü telâkîk etmezler. Ve böyle bir arzı-
nın bertaraf edilmesini beklerler, hattâ o-
nun için bizzat çalışırlar, kanaatindeyiz.
Biz, bu tecrübeye de bu hakikatın tecelli
ettiğini görmüş olmakla müsterihiz.

İktisadî vaziyet

İktisadî sahadaki çalışmalarımız, alâkalı
kâletler arasında yapılan son iş taksimin-
in sonra, daha verimli bir şekilde inkişaf
mekte. Devlet sanayi programları -
in tatbik ve icmaline, açılmış fabrikaların
çalışmalarının daha iyi tanzimine dikkatle
çalışılmaktadır. Meclis Partî grupumuzun
son direktiflerinden müthem olarak devlet
sanayi ve madenleri işlerinde ve umumî o-
larak sanayi ve maadın kredisinin daha müs-
mir esaslar dahilinde tanzimi üzerinde te-
sirleri şümüllü olacak ve iktisadî hayatımı-
zın inkişafına cevap verecek tedbirler ittiha
(Devamı 3 üncü sayfada)

Resimli Makale :

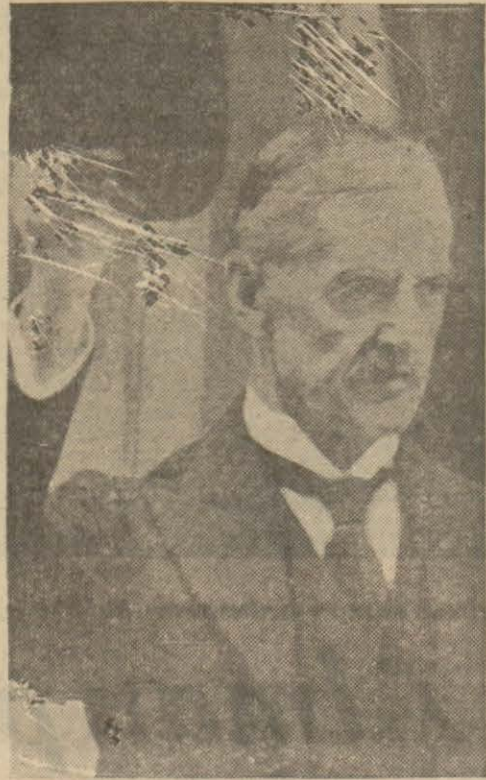
≡ Çin darbı meseli ≡

Hayatta bulunan hiç kimsenin talihine gipta Bir işi yapı olup olmadığı hakkında hüküm vermek için etme. sonunu beklemek lazımdır.

SÖZ ARASINDA

Tarihi Bir Resim

Hergün bir fıkra Polonya elçisi hastadılar

18 inci asırda Polonya taksim edil-
diği zaman, Türkiye Polonyanın istik-
lâlini kurtarmak için harbe girmiş;
fakat mağlûb olmuştu. Bununla bera-
ber Polonyanın taksimini tasdik et-
memiştir. Şöyle bir fıkra nakledilir:
Padîşah, ondan sonra yıllarca elçile-
ri kabul ettiği zamanlar, teşrifat me-
muruna:

— Dostumuz Lehistan elçisi niçin
gelmediler?

Diye sorar, teşrifat memuru da:
— Lehistan elçisi hastadılar, pa-
dîşahım! cevabını vermiş.

Kaliforniyanın " Resmî sevgilisi "

Kaliforniyada Santa Barborada «resmî
sevgili» olarak seçilen bu İspanyol güzeli
merasim şerefine Kaliforniyanın bir İs-
panyol kolonisi olduğu zamanlarda oynan-
nan bir raksı maharetle canlandırmıştır.

neticesinde, cesedi kaçırılanlar yakalan-
mış, 20 şer sene ağır hapse mahkûm edil-
mişlerdir.

İngiltere Bahriye Nazirinin Yüzündeki çizgiler

İngiliz harb kabinesine girenlerden bi-
ri de bahriye lordluğuna getirilen Vins-
ton Çurçildir. Yeni bahriye nazırı, 1914
de başhyan Büyük Harbe de kabinede
bulunmuştu.

Bu resim Çurçilin Mister Çemberlayn-
le yaptığı bir mülâkattan çıktığı sırada
alınmıştır.

Nazırın yüzündeki ciddiyet ve düşün-
ce alâmetlerine dikkat ediyor musunuz?

İngilterede zehirli hayvan bırakılmadı

Londrada alınan ihtiyat tedbirleri ara-
sında hayvanat bahçesinin de tahliyesi
keyfiyeti vardır. Bu münasebetle, hay-
vanat bahçesinin bütün zehirli yılanlar,
zehirli dişî örümceği öldürülmüş, ve hay-
vanat bahçesi tarihinde ilk defa olarak,
zehirli yılan mevcudu kalmamıştır. Bu
arada, binlerce İngiliz, hayvan hastane-
lerine müracaat ederek kedi ve köpekle-
rinin de ifna edilmesini istemişlerse de,
alâkadar makamlar böyle bir harekete
lüzum olmadığını, zira bu gibi hayvan-
ların herhangi bir tehlike karşısında ken-
dilerini kurtardıklarının sabit olduğunu
öldürmüşlerdir.

Amerika kadınlarının ku landıkları kozmetik

1939 Temmuzunda Amerikan ticaret
dairesi tarafından nesredülen bir istatis-
tiğe göre Amerika kadınlarının bir sene-
lik kozmetik sarfiyatı bedeli Türk lirası
olarak 500,000,000 u bulmaktadır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Bir okuyucumuz bu sabah telefonla söyledi:

— İçinde sene'lerdenberi oturmakta olduğum apartım:anın
icar müddeti bitmek üzere idi, az evvel sahibi geldi, icar
tedci edip etmeyeceğimi sordu. Müsbet cevab verdim.

«Bu takdirde mahiye 15 lira fazla vereceksiniz» dedi.
Ben bu apartımda inşası bittiği gündenberi (75) l'raya
oturuyordum.

«Sebebi?» dedim.

«Altın fiyatı çıktı da ondan» cevabını verdi.

«Fakat ben sizden apartımanı altın hesabına tutmamıştım.»
«Yalnız altın fiyatı değil, erzak fiyatı da yükseldi» cümle-
sile inukabele etti.

«Yanlış olacak, dedim, başta ekme olmak üzere erzak
fiyatı düşüyor, ihracatta bulunmadığımızı göre daha da düş-
ecek.»

Bu cümlem apartıman sahibini çileden çıkardı:
— Ne sebeble olursa olsun ben fiyatı on beş lira artırıyo-
rum, siz ona bakınız, dedi.

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Sözün kıyası

Kendi kendimizi
Sansür edelim

E. Talu

Hürriyet, bitaraf, vekayii sü-
kûn ile, temkin ile, efendi e-
fendi takib edecek mevkideyiz. Dünya-
nın en kavi, en yiğit ordularından biri:
Türk ordusu hududlarımızı bekliyor ve
onun sayesinde endişe nedir? Bilmiyo-
ruz. Köylümüz çalşkan, mahsulümüz
bol. Fabrikalarımız hepimize yetecek ka-
dar öteberi yetiştiriyor. 1914 deki vazî-
yette değiliz. O zamanlar iğne ipliğimi-
ze, sırtımızdaki elbisenin kumaşına, ye-
diğimiz şekere, patatese, hattâ ekmeçlik
una varıncaya kadar birçok şeyler ya-
bançî memleketlerden gelirdi. Vilâyetle-
rimiz, kasabalarımız birbirinden uzaktı.
Bir çuval mal bir yerden ötekine hay-
van sırtında en az on beş günde sevke-
derdik. Bugün, Cumhuriyet rejimi kuru-
lâhdanberi kendimizi her hususta kur-
tardık, genişledik. Her bucağı demiryol-
larla birbirine kenedilmiş mübarek
yurdumuzda hamdolsun her şey yetiş-
iyor.

Her sene kurulan yerli mallar sergile-
rinde, milletimizin kabiliyetini ve başa-
rılarını, göğsümüz iftiharla kabara ka-
bara görüyoruz. Gene milletimizin malî
ve iktisadî seviyesi birçok milletlerin
gıptasını uyandıracak derecededir. Belki
müreffeh değiliz ama, çok şükür dar-
lık ta çekmiyoruz. Bankalarımızda bir-
ken malî tasarruf hesaplarının yekûnu
bunun en büyük delilidir.

Hâsılı, ağır başlı, sakın, asude bir halk
kütlesi olmak için her ne ki lâzımsa biz-
de var. Buna rağmen kimimizde biraz
korku, kimimizde bir nebze telâş, ve bir
çoğumuzda lüzumsuz ve asılsız dediko-
duya inhimak hissediliyor.

Bu, doğru değildir. Hattâ bunun gene
kendî kendimize zarar dokunabilir.
Böyle anlarda, hükümetimizin, gene bi-
zi korumak maksadile alacağı her türlü
ihtiyat tedbirleri, gündelik mükâleme
mevzularımızdan dahi uzak olmalıdır.
Birbirimizle konuşurken, hasbihal eder-
ken, sözlerimizi kendi kendimize sansür
etmeliyiz. Aramızda dost ta, düşman da
olduğunu gözönünde tutmalıyız. Vatan-
daşlığın icabı budur. Ve bizi düşünen ve
gözeten hükümetimize karşı en büyük
müzaheretli onun icraatını görmemezlik-
ten gelmekle ifa edebiliriz.

Bizim gibi kenarda değil, ateşin asıl
içinde bulunan Fransız dostlarımızın bu
vecibeye ne kadar riayetkâr bulduklarını
daha geçenlerde yakından gördüm.
Onlar, siyasî akide farkları ne olursa ol-
sun, tehlike karşısında tamamiye mütte-
hid bir manzara arz ediyorlar. Bu aynı
manzarayı, daha emin mevkide bulunan
bizlerin de göstermemekliğimize hiçbir
sebebi yoktur.

Cumhuriyet hükümetine on yedi yıl-
dır nasıl itimad gösterdi isek ve o itima-
dın mes'ud semerelerini nasıl idrak eyle-
di isek, bugün de, ve asıl şimdî göster-
mekte devam edeceğiz ve aynı semerele-
ri tophyacacağız.

Bunun ilk tezahürleri dilimizi tutmak,
her gördüğümüzü, her işittiğimizi tekrar
etmemek ve istikbale temkin ile, emni-
yetle bakmaktır.

E. Ekrem Talu

Temizlik amelesi kadrosu
doldurulamıyor

İstanbul Belediyesi hizmetinde çalışan
temizlik amelesinin miktarı ihtiyacı kar-
şıyamamaktadır. Belediye Reisiği bu
hususta yaptığı tetkikte yalnız Beyoğlu
kazanının temizlik amelesi kadrosunun
hiç azalmadığını ve bu kazada münhal
bulunmadığını tesbit etmiştir.

TAKVİM

EYLÜL											
Rumî sene			12			Arabi sene					
1555						1288					
Ağustos			Resmî sene			Hicrî					
80			1939			180					
GÜNEŞ						İMSAK					
S.	D.	Receb				S.	D.				
		28									
5	85					8	53				
11	08					9	29				
		Öğle	İkinci	Akşam	Yatsı						
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.				
Z.	12	10	15	44	18	25	19	58			
E.	5	4	9	17	12	—	1	88			

TELGRAF HABERLERİ

Başvekilin Mecliste düünkü mühim beyanatu

"Biz bugünkü harbin dışındayız. Harbin memleketimize bulaşacak inkişafı göstermemesini temenni ediyoruz. Aldığımız askerî tedbirler ancak ihtiyat tedbirleridir,"

(Bastarafı 2 nci sayfada)

zını ehemmiyetli bir mevzu olarak ele almış bulunuyoruz.

Bu husustaki kanun lâyhaları kısa bir zamanda huzuruza gelecektir. Yeraltı servetlerinin araştırılması faaliyeti, muntazam bir program altında devam etmekte ve başlıca devlet madenlerinin geniş miktarda işletilmesi yolundaki faaliyete hız verilmektedir. Ergani bakır madeni işlemeğe başlamıştır. Morgol madeninin de teçhizatına çalışılmaktadır. Kömür istihsalatında, mevduat vasıta, şart ve imkânların istifasına mahal verilmiş yere azami neticeler elde etmek için her türlü gayret sarf olunmaktadır. Bununla beraber, bu mevzuada istihsalatı teşkilâtlan-dırmak ihtiyacı karşısında bulunduğumuzu işaret etmek isterim. Kömür havzasının devletleştirilmesi için de teşebbüse girişilmiş-tir. Cumhuriyetin büyük eseri ve Türk sanayinin en büyük temelini teşkil eden Karabük demir ve çelik fabrikalarının şu anda ilk istihsalatı vermekle millî sanayimize kudretli bir unsur katmış olduğunu arz etmekle sevinç duyuyorum. (Bravo sesleri, alkışlar).

Ticari vaziyetimiz

Arkadaşlarım, Büyük Meclisin tatil devresine girmesini takip eden aylarda hükümetimizin, ticaret politikası ve bunun tatbikatı üzerinde ehemmiyetli faaliyetler olmuştur. Haricî ticaretimize yeni istikametler verilmesi şeklinde başlayan bu faaliyet Avrupa harbin başlamasını müteakib, bir taraftan daha fazla kuvvet verilirken, diğer taraftan dahilî ticaretimizin makul hadlerde tutulabilmesi, iç pazarların harekete geçirilmesi mevzularını süratle ele almış, mahsulatlarımızın kıymetlendirilmesi ve kredilenmesi meşgul teşekküllere yeni vazifeler verilmiş, bankalardan mevduatın çekilmesi teşebbüsünü millî bankalarımızın ve Merkez Bankasının müşterek masaisi ile şimdiye kadar sarsıntısız bir şekilde idare edilmiş olduğu gibi, son günlerde iç piyasada görülen bazı ihtikâr hareketlerini, daha ilk adımda akamete uğratabak tertibat ve ihzarata da girişilmiş bulunmaktadırlar. (Bravo sesleri).

Müsaade buyurulursa bu işlerin her biri hakkında kısaca maruzatta bulunmak isterim.

Yeni ticaret anlaşmalarımız

İç ticaretimizle dünya fiyatları arasındaki müvazenesizlik yüzünden merkezî Avrupa devletleri haricinde kalan memleketlere yaptığımız ihracatları son senelerde azaltmış müskülâtı bertaraf etmek için bazı büyük devletlerle ticaret anlaşmalarımızı ih-racatımıza imkân verecek bir şekilde tanı-zime gayret ederken, aramızda anlaşma mevcut olan ve olmayan memleketlerle ticaretimizi kolaylaştıracak ilk tedbirleri de tevessül eylemiş bulunmaktayız. Fransızlarla yapılan ticaret anlaşması, İngiliz takas listesine kredi anlaşmasında mevzu bahis olan mahdud mallardan başka bütün ih-raç mallarımızın ithal edilmesi, Kanada ve Mısır'a olan ticaretimizin inkişafına engel teşkil eyleyen bazı kararların kaldırılması bu meydana zikrolunabilir.

Bu suretle başlıca ihraç maddelerimizin sürümünü teşkil ettiği gibi sanayimizin müh-tak bulunduğu bazı mahdud maddelerin ithal imkânları da temin edilmiş olmaktadır. Haricî mübadelede temayül eylediğimiz takas muamelelerini intizam altına almak, ithalatımızı müskülâtı maruz kulan prim yükselmelerine mâni olmak ve bunları iç ve dış piyasa icablarına göre ayarlamak gayesiyle üç büyük millî bankamızın iştirakile, kuvvetini Türk parası kıymetini koruma ka-nunundan alan bir takas limited şirketi kurulmuştur. Direktiflerini, Ticaret ve Maliye Vekâletleriyle, Merkez Bankamızın mü-messillerinden müteşekkil bir komisyondan almak suretile işleyen bu teşekkül, pek kısa bir zamanda gerek takas primlerini tanı-zim, gerek başlıca bir halde cereyan eden ve çok defa spekülâtif bir mahiyet alan hare-ketlere mâni olmak bakımından değerli me-saide bulunmuş, prim seviyelerinde mühim sayılabilecek tenzilat teminine muvaffak ol-duğu gibi, ihracat ve ithalat tacirlerimizde de itimad verebilecek emin bir mesned olmak itibarile, her tarafta memnuniyet uyandırmıştır. Büyük ehemmiyet verdiğimiz me-selelerden biri de ziraat mahsulatlarımızın fiyatlarını hakikî piyasa icabları haricindeki amillerin tesiri altında kalarak düşmekten korumak ve bu suretle bunların değer fiat-larla satışını temin eylemektedir.

Kooperatiflik faaliyeti

Bu hedefe yaklaşmak için bir taraftan ih-

raç imkânları mevcut oldukça, bazı mühim ihraç maddelerimiz için ihracatçıların müs-terek ve mütesanid bir surette hareket et-melerini temin edecek tacir birlikleri vü-cude getirmek suretile fiatlar makul had-lerinde korunmak istenilmiş, İnhisarlar U-mum Müdürlüğü'nün piyasada nazımlık hiz-metini göreceği şekilde, mübayaatta bulun-ması temin olunmuş, diğer taraftan bugünkü ahval ve şeraitin ihdas ettiği bazı mahal-li sıkıntılı vaziyetleri önlemek üzere incir, fındık bölgelerinde satış kooperatifi teşkil-âtımızın faaliyetleri genişletilerek ortak olmanın müstahşillerin mallarını da toplama ve bu mallar mukabilinde avans verme teşebbüsüne girişilmiştir. (Bravo sesleri).

Hâlen satış kooperatiflerimizin mall bün-yelerile mütesanib bir surette idare edilen bu ilk hareketi takviye eylemek, bu teşek-küllerin ihdas edecekleri senedleri reeskont muamelesine tâbi tutmak suretile kendile-rine daha geniş bir faaliyet sahası açmak kararındayız.

İhtikârla mücadele

Son günlerde iç piyasada bazı ihtikâr hareketleri münasebetle aldığımız tedbirler-pen de bahsedeyim. Üç gün evvel neşrettiğimiz bir tebliğ ile memleketin en az bir senelik ihtiyacı fazla işe mevaddı bulunduğunu, zarurî maddelerin hemen kâffesinin ya ihraç men veya lisansa tâbi tutulduğunu, ihtikâra teşebbüs edecekler hakkında hükümetin en şiddetli bir surette takibata geçeceğini etrafına efkârı umumiyeye izah eylemiştim. Mazide hepimizin şahidi olduğu muz vukuatın tekrârüne fırsat ve imkân verilmeyecektir. «Bravo sesleri, alkışlar». Şimdiden idari ve kanunî bütün tedbirlere müraacaat edilmiş olmakla beraber, bu husustaki mevzuatımızın ikmal ve takviyesi-lâzım geldiği neticesinde de vardır. Bu maksadla iki kanun lâyhası bugünlerde yüksek huzuruza takdim olunacaktır.

Ziraat istihsalatın tezyidi

Haricî duruma nazaran, ziraat istihsalatı teşvik ve takviye eylemek başlıca meşgale-miz olacaktır. Bütün resmi teşkilâtımız bu maksadı temin edecek şekilde tahrik edil-miş bulunmaktadırlar. Ziraat istihsalatın inkişafına yarıyacak bir tedbir olmak üzere, ziraat kredisi faizlerini ahiret yapmış olduğumuz tenzilatı da zikreylemek lâzımdır.

Ziraat Bankasının ziraat kredisi ve satış kooperatiflerine yüzde 7 buçuk faizle aç-makta olduğu kısa vadeli kredilerden istih-sale taallük eden ve takriben 12 milyon lira-ya ballık olan kısmının faizleri yüzde 5,25 haddine indirildiği gibi, bankanın müstah-sale doğrudan doğruya açtığı ve vadeleri 5 seneye kadar yükselen orta vadeli krediler-le, vadeleri 5 seneden fazla olan uzun va-deli kredilerin faizleri de yüzde 8 buçuktan yüzde 6 ya tenzil edilmiş bulunmaktadırlar. Bu nisbet yüzde 30 a yakın bir ucuzlama de-mektir.

Ainan bu tedbirle bir taraftan koopera-tiflerin himaye edilmesine, diğer taraftan zürram, işletmenin demirbaşını teşkil eyleyen vasıtaları teçhizine ve Ziraat Vekâletinin ziraat istihsalat programının tahakkuk etti-rilmesine daha fazla imkân verilmiş olma-ktadır. Ziraat kredisi faizlerinin indirilmesi teşebbüsünü yanında, açılan kredilerin kolay işlenmesini ve bilhassa formalitesinin az bir mekanizmaya tâbi tutulmasını esas şart koymak.

Ticari hayatımıza aid tedbirleri arzederken bankalardan mevduatın çekilme hare-keti hakkında da birkaç kelime söylemek isterim.

Bankalardaki mevduat

Bir kısım vatandaşlar bu ayın başında mevduatlarını geri almak için bankalara müracaate başladılar. Mevduatın çekilme hareketi geçen hafta şayanı ihmal olmya-cak bir vüs'atte iken, üç dört gündenberi ev-velâ durgunlaşmış, müteakibe tevakkufa yakın bir manzara göstermekte bulunmuş-tur.

Vatandaşların bankalarımızdaki mevdu-atları hakkında endişeye düşmeleri için hiçbir ciddi sebep yoktur. Bankalarımız şim-diye kadar muhtelif vesilelerle bünyelerimiz sağlamlığını isbat ettikleri gibi, hâlen de bütün talepleri karşılayabilecek bir durumdadırlar. Vadeli mevduatın dahilî ladesine devam olunması bunun en yeni ve bariz delilini teşkil eder.

Hükümetimiz, mevduatın çekilme hareketi karşısında, talep edilenin herhalde iade o-lunmasını en doğru bir yol olarak kabul et-

miş ve bu hususta icab eden tertibatı almış-tır. (Bravo sesleri, alkışlar).

Gıda maddeleri vaziyeti

Aziz arkadaşlarım, Ziraat istihsalat vaziyetimiz emin ve sağlamdır.

Gıda maddeleri üzerinde herhangi bir sıkıntı varid değildir.

Bereketli ve iyi kaliteli bir mahsul yılını idrak etmiş bulunuyoruz.

Evvelce de arzettiğim gibi, mevcudumuz yıllık ihtiyacımızın üstündedir.

İstihsal kudretimiz eski devirlere nisbet edilmeyecek derecede yüksektir. Yalnız son 8-10 yıl içinde ekin sahası asgari bir he-sabla yüzde otuz, alınan mahsul ise, orta-lama yüzde elli artmıştır. Bu artış bazı çeşidlerde yüzde yüzü bulmakta ve hattâ aş-maktadır.

Geçen Umumi Harbden evvel büyük şe-hirlerimizin ekme ve un ihtiyacının dışarı-dan temin edildiğini hepimiz hatırlarız. Bugün ise buğday da ihracat edecek vaziyete geçmiş bulunuyoruz. Sekiz on yıl evveline gelinceye kadar yirmi, yirmi beş milyon kental ancak bulabilen buğday rekoltesi, bu-gün 35 - 40 milyon etrafındadır ki, ihtiya-cımızın fevkindedir. Toprak mahsulleri o-fisinin silo ve depolarındaki buğday mik-tarını bir buçuk milyon kentaldir. Köylü ve ticarar elinde de bunun en az iki misli bir stok olmuş olduğunu tahmin ediyoruz.

Pirinç Harbi Umumiden evvel hemen ta-mamen bir ithal maddesi idi. Bugün pirin-ci de ihtiyacımıza yeter derecede yetiştir-mekteyiz ve daha fazlasını yetiştirecek va-ziyettedir.

Şeker, evvelce münhasıran tarıhten tedarik ediliyordu. Bugün bunu memleket için-de ve ihtiyacımızın yüzde yetmiş beş dere-cesinde yapmaktayız.

Diğer, bütün gıda ve işe maddeleri de aynı inkişaf ve tezayüdü görmekteyiz. Fındık, kuru üzüm, incir ve emsal gibi bugün esas itibarile ihraç ettiğimiz mahsulatlarımız da çok kesif ve yüksek kalorili gıda maddeleri olduğunun unutmamak lâzımdır.

Et bakımından da vaziyet müsait ve e-minidir. Hayvan miktarı yıldı artmaktadır. Bu artış 929 a nisbetle yüzde kırkı bulmaktadır. Pamuk ve yünümüz memleket ihtiyacının çok fevkindedir. Bu itibarla yil-im ve giyim maddeleri üzerinde hiç bir en-dişeye mahal yoktur. Bazı gıda ve iptidal maddelerinin ihraçı hususunda son za-manlarda yapılan takyidat, zaruret icabı de-ğil, ihtiyat tedbirleridir.

Aynı mülâhaza ile istihsalat eksiltmemek, bilâkis arttırmak için icab eden bütün ted-birleri de almak yolundayız.

Askerî manevralar

Arkadaşlar, Tatil devresinin en olgun mühim ve sevindirici hâdisesi, Türk ordusunun, bu sene Trakya muntakasında yaptığı büyük manevralardır. «Bravo sesleri, alkışlar.» Re-şidimhurumuz Millî Şefimizin de şeref ver-diği bu manevralar, Türk milletinin hakika-ten göğsünü kabartacak bir intizam ve mu-vaffakiyetle cereyan etmiş ve Türk kumanda heyetinin olduğu kadar Türk erlerinin de ne azim ve ne kudret olduğunu ve za-zihan göstermiştir. «Bravo sesleri, şiddetli ve sürekli alkışlar.» Bunu, huzuruza itih-arla ve emniyetle söylemekle bir vazife ifa ettiğime kanlım. «Şiddetli alkışlar.»

Keza, bu arada gene Türk azmi ile ve eli ile yapılan demiryollarımızın bir merha-lesine daha geldik. Şimendifer Erzuruma vardı. (Şiddetli alkışlar).

Aziz arkadaşlarım, Bugünün en mühim meselelerinden size bilâsaten bahsetmiş bulunuyorum. Büyük Meclisin işe başlaması bize hem kuvvet, hem emniyet verdi.

Biz o kanaatimiz ki bugünkü dünya ba-direlerinden Türk vatanını ve Türk mil-le-tini ancak sizin isabetli kararlarınız koru-yacaktır. «Şiddetli ve sürekli alkışlar.»

Romanyada vaziyet

Bükreş, 11 (A.A.) — Havas: Roman-ya, bitaraflığını ilân etmiştir. Bu bitar-fahk, istikbal hakkında herhangi bir kaydı ihtiva etmemektedir. Bugünkü vaziyeti muhafaza ettirmektedir. Romanya, aynı zamanda, seferberlik tedbirleri de almıştır. Halen Romanyada bir milyon kişi sığın altındadır. Hudud muntakasın-dan kadınlar ve çocuklar tahliye edil-mektedir.

Millî Şefin dün Ankara dahilinde yaptığı gezinti

Ankara, 11 (Hususî) — Millî Şef İsmet İnönü bugün saat 13 te otomobile şehir dahilinde bir ge-zinti yaptı, Samanpazarında oto-mobilden inerek halkın arasına karıştı ve yürüyerek Ulus meyda-nına kadar geldi. Yol boyunca halk kendisini şiddetle alkışladı.

Ulus meydanında tekrar otomo-bile binerek Çankaya dönen Şef akşama doğru Büyük Millet Mec-lisini şereflendirmiştir.

Göring'in nutku İngiltere ve Fransada nasıl karşılandı?

Paris, 11 (A.A.) — Göring'in nutkundan bahseden Petit Parisien gazetesi di-yor ki:

«Göring» aldanyor ve kendisini alda-nyor. Göring, Fransızların kalblerinde bir aksisada doğuramıyacaktır. Hitlerin, girdiği çıkmazdan çıkabilmesi için bir tek yolu vardır. Bu yol, Polonyada bu-lunan ordularını geri çekmektir. Bunu da yapmak istemiyor. O halde Hitler, bugün, çıkmazda mahsur bir vaziyette-dir. Bunun haricinde ise tam inhiılden kendisini kurtarabilmesi imkânsızdır. Filhakika, Çemberlayn, İngiliz ve Fransız milletlerine hedefi gösterirken şöyle demişti: Hedef, Hitlerizmin yok edilme-sidir. Çünkü bu, Avrupalı sulhü iade için yegâne çaredir.»

Londra, 11 (A.A.) — Bu sabahki Daily Mail gazetesinde Göring'in nutkundan bahseden Ward Price, diyor ki:

«Göring'in nutku, gerek bazı Alman siyasi mahfellerinde, gerek Alman mil-liyeti arasında, demokrasiye karşı ümitsiz bir harbe atılmaktan korkulduğunu gös-teriyor.»

Harb zamanında ilk mühim nutku Hitlerin değil de Göring'in söylemiş ol-ması şayanı kayıddır. Acaba, Alman hü-kümetinin mahiyetinde, Hitlerin yüksek otoritesi aleyhine, gizli bir değişme mi vukua geldi?

Diğer taraftan Hitlerin cepheye git-miş olması, birçok başka esaslı sebebler ile de izah edilebilir. Almanyada karışıklıklar çıkarsa, Führer, ordunun orta-sında kendisini daha ziyade emniyette mi hissedecek?

Polonya hazin muharebelerine başlanıyor

Pris, 11 (A.A.) — Époque gazetesi, bugünkü başyazısında diyor ki:

Harb, uzun bir harb olacaktır. Eğer insan bakımından iktisad yapmak isti-yorsak harbin uzun olmasını kabul etme-miz lâzımdır.

«Almanya, kısa harbi şimdiden kay-betmiştir. Almanya, muzaffer olmak için bu kısa harb üzerine bütün ümidle-rini kuruyor ve bu kısa harble bizi he-men daima tehdit ediyordu. Öyle bir kısa harb ki, Almanyanın buna şimşek gi-bi karadan ve havadan başlaması ile biz-lerin seferberliğimiz akım bırakılacak, tahşidatımız imkânsız bir hale sokulacak ve nihayet daha çarpışmadan evvel diz üstü çökerek boyun eğmemiz mümkün kılınacaktır. Halbuki, böyle bir şey olma-mış ve umumî seferberliğimiz muhte-şem bir surette tamamlanmıştır.»

Sabah gazeteleri, aynı zamanda Polon-ya cephesinin vaziyetini de tetkik et-mekte ve ekseriyetle vaziyetin bu cep-hede ümitsiz bir halde bulunmadığını müşahede eylemektedir.

Fransız gazetelerinin, Polonya cephe-si hakkındaki mütaleaları şu suretle hü-lâsa edilebilir:

«Polonya hattı, yeniden kuruluyor gi-bidir. Bazılarının korktukları gibi bu cepheye nizamsız, intizamsız bir ricat yoktur. Polonyalılar, toplanıyorlar. Po-lonyalılar, «Marne» muharebelerine baş-lıyorlar.»

Saraçoğlunun bugün Parti Grupunda izahat vermesi bekleniyor

Ankara, 11 (Hususî) — Parti Grup-u-nun yarın yapacağı toplantıda Hariciye Vekili Şükri Saraçoğlunun izahat ver-mesi muhtemeldir.

Siyaset ALEMİNDE

Hükümetimizin yeni beyanatu

Yazan: Selim Ragıp Emeç

D ünyanın bir hayli karışık bir manzara arzeden bugünkü du-

rumu karşısında memleketimizin bariyete ve dahilde gene merak uyandırmak-tan hâli bulunmayan sakin hattı hareketinin salâhiyetli bir ağız vasıtasile tebyin ve tesbiti her gün geçtikçe biraz daha bir zaruret halini alıyordu. Büyük Millet Meclisinin dünkü toplantısında Başvekil Dr. Refik Saydam hükümetimiz namına yaptığı beyanattı, birike birike ukdeleşen bu merakları izle etmiş oldu. Evvelâ şu noktaya ehemmiyetle işaret etmek lâ-zımdır ki Türk devleti, son dakikaya kadar sulhün muhafazası için yapılan teşebbüslere bütün kalbile iştirak etmiştir ve bu teşebbüslerin muvaffak olma-ması karşısında da en derin ızdırabı duymuştur. Bu hal, cümhuriyet devletinin sulh mefhumuna olan bağlılığının en ulvî, en güzel bir delilidir. Maamafih harb bir emri vaki olduktan sonra, ötedenberi takip edilegelmiş bulunan siyasetimi-zin bir icabı olarak, bu dava, bizi kendi dışında bulmuştur.

Her fevkalâde ahvalın bir icabı olmak üzere muhtelif memleketler tarafından alınan bir takım ihtiyat tedbirleri gibi tarafımızdan da bunlara benzer kararlar alındığı bir hakikattir. Fakat bunların ihtiyatî şeyler olduklarını bugün bir defa daha anlamış bulunmakla hususî bir haz duymamak mümkün değildir.

Başvekilimizin sözleri arasında bilhas-sa inşirahla kaydedebileceğimiz bazı cümleler de şunlardır:

«... Biz bugünkü harbin haricindeyiz. O halde, memleketimize bulaşacak inkişafı göstermemesini temenni ediyoruz...»

«... Komşumuz Sovyet İttihadile mü-nasebatımız dostanedir ve dostane kalacaktır...»

«... Hakkından emin olan milletimiz halkta ve kuvvete dayanan politikasında şuurla ve teyakuzla yürümekte devam edecektir...»

Görülüyor ki memleketimizin dış ve iç politikasında dünden bugüne değişmiş hiçbir şey yoktur, vekayin inkişafını sü-kün ile takip etmek, umumi bir dostluk siyaseti görmek ve inkişafı göre tedbir almak; ötedenberi bir düstur olarak kabul ve tatbik olunan ana siyasetimizin esas unsuru olmakta devam ediyor.

Hükümetin bu berrak izahatını okuyan her Türk, millî menfaatlerinin azami surette kısıkanılarak muhafazaya çağıldığını insanacaktır. Çünkü harbi sadecce bir müdafaa hakkı ve tedbirî sayan ve buna inanan bir devletin, en başdön-kürücü hâdiseler karşısında dahi serin kanlılığını kaybetmeyip en isabetli ted-

(Devamı 11 inci sayfada)

İngiliz ablukası ve Belçika

Brüksel, 11 (A.A.) — D. N. B.: İngil-terenin ablukayı bitaraf devletlere de teşmil etmek teşebbüsü, Belçikada derin endişeler uyandırmıştır.

Bu meseleden bahseden Libre Bel-gique gazetesi diyor ki:

«Bitaraf devletler muharib taraflarla serbest ticaret yapmak hakkını haizdir. Lahaye mukavelenamesi, bitaraf devletlerin harb malzemesi ihracatını veyahud transitini menetmeğe mecbur bulunmadıklarını sarîh surette kaydeylemektedir. 1907 Lahaye mukavelenamesi müci-bince, Belçika, ekonomik menfaatlerini temin etmek hakkını haizdir. Belçika, bitaraflığını dürüst surette muhafaza et-mesi ile tezad teşkil etmeyen takyidat kabulüne mecbur değildir.»

BİR KAYIP

Millî Şefin biraderleri Hasan Rıza kayınvalidesi Bayan Naciye müptelâ olduğu hastalıktan şifayab olamıyarak Ya-kacıkta köşkünde dün vefat etmiştir. Cenazesi bugün 12 de Fatih camisind-kaldırılarak ailesi makberesine tevdi-dillecektir. Rahmet diler, keder gör-ümlerine taziyelerimizi sunarız.

Karaköy köprüsünün yeri değiştirilecek

Münakalatın durmaması için faaliyet geceleri olacak ve köprü hergün on santim çökilecek

Karaköy köprüsünün imar işleri inkişaf ettiği esnada Halice doğru çekileceğini ve şimdiki yağhane önüne alınacağını yazmıştık. Belediye, köprünün ne tarzda değiştirilebileceğini tetkik ettirmiştir. Tetkikat neticesinde mütehasşislerin Belediyeye vermiş oldukları rapora göre, faaliyet geceleri yapılacaktır. Her gece umumî seyrüsefer durduğu esnada çalışmaya başlanacak, köprü on santim çökilecektir. Köprünün her iki başına vinçler konacak, köprü açılacak, dubaları bağhyan zincirler çözülecek, çimalar bırakılacaktır. Tamamen muallakta kalan dubalar bu esnada iki baştaki vinçler vasıtasıyla bir miktar çökilecektir. Yer değiştirme işi bitince tramvay amelesi faaliyete geçirilecek, tramvay rayları derhal sökülecek, köprünün ayaklarına

alanacaktır. Sabaha karşı seyrüsefer başladığı esnada nakil vasıtaları, tramvay arabaları muvakkat ray ve yol üzerinden geçebilecektir. Belediye Fen İşleri Yollar ve Köprüler Şubesi Müdürlüğü bu işi başatabileceği için, haricden mütehasşis getirtilmeyecektir.

Köprü dubalarının miadı dolduğu halde henüz değiştirilmediğini, bu yüzden köprünün tedricen çökmekte olduğunu yazmıştık. Belediyenin bu hususta yapmış olduğu tetkiklere göre tedrici çökme keyfiyeti tehlikeye değildir. Çok batı vukubulan bu çökmeğe karşı köprünün mukavemeti fazladır. Köprü yerini değiştirdiği esnada dubalar yenilenecek, eski dubalar tamir edildikten sonra başka tarafta kullanılacaktır.

Gümrüklerde:

Almanyadan gümrüklere gelen malların ithaline müsaade edildi

31 Ağustos müddeti hitam bulan Türk - Alman anlaşması mucibince, memlekete gelmiş olup gümrüklerde kalmış olan bir kısım malların ithaline müsaade edilmemiştir. Bununla beraber alâkadarlar tüccarların Merkez Bankasına yapmış oldukları müracaat üzerine, Merkez Bankasının delâletle Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti tarafından bu şekilde bedelleri bankaya evvelce yatırılmış olan malların sahipleri tarafından ithaline müsaade edildiği dün gümrüklere tebliğ edilmiştir.

Dünden itibaren malların ithaline dair olan muamelâta başlanmıştır.

Beyannameleri Gümrükler Başmüdürlüğüne verilmemiş ve Merkez Bankasına bedelleri yatırılmamış olduğu halde, gümrüklere gelmiş olan Alman mallarının ithaline dair Ankaradan henüz bir emir gelmemiştir.

Dentz İşleri:

İtalyan vapurlarının limanımıza geleceği bildiriliyor

İtalyan vapurlarının limanlarımıza sefere başlayacakları hakkında çıkmış olan haber teyeyid etmiştir.

İtalyan bandırah Capo Arma vapuru, nun yarın limanımıza geleceği telgrafla buradaki acentaya bildirilmiştir.

Bunu müteakib, İtalyan şileplerinden bir kaçının da geleceği temin edilmiştir.

Scotsburg Amerikan bandırah bir vapurun da bugünlerde limanımıza geleceği öğrenilmiştir.

Bazı limanlara yeniden vapur seferleri başlıyor

Avrupada harbin başlaması dolayısıyla bir kısım hatlarımızda vapur seferlerinin kaldırıldığı ma'fumdur. Bu defa hükümetin vermiş olduğu yeni bir kararla, günlerdenberi yapılmıyan İmroz, Ayvalık ve İzmir seferleri yakında başlayacaktır. Denizyolları İdaresi, bu hususta icab eden hazırlıklara geçmiştir.

Mersin ve Antalya seferlerinin yapılması bugün için mevzuubahs değildir.

İhracatçılara ihrac işleri hakkında malûmat verildi

Memleketimizden ihracı evvelce müsaade alınmağa mütevakkıf bulunan maddeler ihracatçıları dün mmtaka ticaret müdürlüğüne müracaatte bulunarak ihracat işleri hakkında malûmat istemişlerdir.

Müdürlük, muayyen formüller hakkında alâkadarlara izahat ve birer de atbu nümune vermiştir.

Piyasada ihracatçılar imkân nisbetinde ihracat yapabilmek üzere büyük bir faaliyet sarfetmektedirler.

Yahudi mütecilerini hâmil vapur tekrar limanımıza geldi

Bir hafta kadar evvel limanımızdan transit olarak Karadenize geçen ve Almanyadan ayrılan 380 Yahudiyi hâmil Patriya vapuru, dün öğleden sonra saat 13,30 da limanımıza dönmüştür.

Patriya vapurunun Karadenize Zonguldak limanından kömür almak üzere gittiği anlaşılmıştır.

Vapurun süvarisi Gümrükler Başmüdürlüğüne müracaat ederek yolcularda yiyecek kalmamış olduğu cihetle, erzak almak için müsaade istemiştir.

Gümrükler Başmüdürlüğü, ihracı menedimiyen eşyadan maada istenilen erzak alınmalarında hiçbir mahzur bulunmadığını vapur kaptanına bildirmiş, şehrimizde bulunan Musevi cemaati delâletle, ekmezsiz kalmış olan Musevilere ekmeç, üzüm, incir vesaire temin edilmiştir. Peynir, ve zeytin de istenilmiş ise de, bunlar ihracı memnu eşya arasında olduğundan, verilmemiştir.

Patriya vapuru akşam üzeri Akdenize hareket etmiştir.

iki tramvay çarpıştı, iki yo'cu yaralandı

Şişli - Beyazıt hattına işiyen Ferhadın idaresindeki 201 numaralı tramvay arabasına, Bomonti İstasyonundan hareket edeceği bir sırada vatman Hüseyinin kullandığı 151 sayılı Şişli - Tünel arabası arkadan gelerek hızla çarpmıştır. Bu şiddetli müsademe neticesinde her iki arabanın ön ve arka kısımları ehemmiyetli surette hasara uğradığı gibi, Şişli tramvayında bulunan yolculardan Yusuf burundan, Hayriye adında bir kadın da, yüzünden yaralanmışlardır.

Yaralıları Şişli çocuk hastanesine kaldırılmışlardır. Kazanın ne suretle vukubulduğu zabıtaca tahkik edilmektedir.

Boyalı salam yapan bir adam adliyeye verildi

Balıkpazarında boyalı salam imal ettiği anlaşılan Dimitri isminde biri, adliyeye verilerek, hakkında takibata geçilmiştir.

Ticaret İşleri:

Gıda maddelerinde ucuzluk başladı.

Gıda maddelerinde vukubulan yükselişler inmeğe ve normal seviyelerine bulmağa başlamıştır. Bunda halkın mubayaatının durmuş olmasıyla beraber mal mevruatının fazla oluşunun da tesirleri vardır.

Alâkadarlar önümüzdeki haftalar zarfında bazı gıda maddelerinde evvelki fiatlara nazaran bir tenezzüle intizar etmek lâzım geldiğini söylemektedirler.

Cam fiatları yükseltildi

Piyasa ile sıkı bir surette alâkadar olanların bildirdiğine göre cam fiatlarındaki yükseliş yüzde üç yüzü bulmuştur. Bundan başka ellerinde mühim stoklar bulunduran firmalar bu stokları saklamışlar ve ekser siparişleri karşılamaşlardır.

Bu vaziyet bilhassa inşaat işleri üzerine tesir etmiştir.

Raşid Rıza - Ertuğrul Sadi Tek Tiyatrosu

Bu gece Saadiye Şenyolda
GAİB ARANIYOR
vovvil 4 Perde
Yarın gece Bakırköy Mütiyadında

TAKSİM Sineması

15 Eylül Cuma gününden itibaren Yeni sinema sezonuna başlıyor. Altın sesli **ABDÜVEHABIN** oynadığı **YAŞASIN AŞK**
Türkçe sözlü Arapça şarkılı film

Ceketinden kopan bir parça, bir hırsızın 2.5 yıl sonra yakalanmasına sebep oldu

Bir bekçi evvelce kaçırdığı hırsızın elbisesinin elinde kalan parçasıyla suçluyu tekrar yakaladı

Bir bekçinin garib tedbiri iki buçuk sene sonra bir sirkat vak'asının ortaya çıkmasına ve suçlusunun yakalanmasına sebep olmuştur. Dün adliyeye intikal eden bu orijinal hâdisenin mahiyeti şudur:

Bundan iki buçuk sene evvel Gülhane parkı dahilindeki gazinodan muhtelif tarihlerde tekerrür eden sirkatler olmuş, gazinodan büyük miktarda bir bardağı vesaire çalınmıştır. Bir gün park bekçisi gazinonun duvarında bir adam görerek, atlayıp kaçmasına meydan vermeden yakalamıştır. Hırsızla bekçi arasında bir mücadele olmuş, hırsız neticede firar etmeğe muvaffak olmuşsa da, yakasından kopan bir kumaş parçası bekçinin elinde kalmıştır.

Park bekçisi bir gün suçluyu yakalamak ümidile, bu parçayı atmamıştır. Bekçi, evvelki gün sokakta yakası aynı şekilde yırtılmış bir adama raslamış, iyice teşhis edememekle beraber polise müracaatle, bu şahsı yakalamıştır. Filhalka yaka parçası tatbik edilince, tıpatıp elbisedeki yırtık parçaya uyduğu görülmüştür.

İsmi İbrahim olan suçlunun sabıkahardan da olduğu tesbit edildince, doğruca adliyeye sevk edilmiştir.

Dün, Sultanahmed 1 inci sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilen İbrahim, suçunu itiraf ederek:

— Evet, ben 2,5 sene evvel bu gazinodan 50 kadar bardak çalmışım, demistir.

Hâkim, maznunun tevkifine karar vermiştir.

Üç amele kazaya sebebiyet vermek suçile muhakeme edildi

Bir müddet evvel Kerestelerde Parsihin deposunda yığılı olan keresteler yıkılarak, yığın altında kalan Zeki isminde bir çocuk feci şekilde ölmüş, Yaşar isminde bir çocuk da, yaralanmıştır.

Yapılan fennî tetkikat sonunda kerestelerin muntazam istif edilmemesinin kazaya sebebiyet verdiği tesbit edilmiş ve hâdisenin mes'ulü olarak Hüseyin Kızılay, Sefer ve diğer Hüseyin

isimlerinde üç amele ağırcezaaya verilmişlerdir.

Suçluların duruşmalarına dün başlanılarak, iki Hüseyinler sorgularında: — Yıkılan keresteleri biz iki buçuk metrelik bir kereste yığınının üstüne istif etmiştik. Herhalde alt kısmı iyî istif olunmamış, üsttekiler bu şekilde çökmüşlerdir, demişlerdir.

Suçlulardan Sefer ise, keresteleri istif edenler arasında esasen kendisinin bulunmadığını ileri sürmüştür.

Muhakeme, şahidlerin celbi için, talik edilmiştir.

İmralı cezaevi muhasibinin zimmeti tesbit edildi

İmralı Cezaevi muhasibi Hasanın, müfettişlerce yapılan tetkikat sırasında 235 lira zimmeti görülmüş ve hakkında tahkikata başlanmıştır.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiatları 11-9-939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.24	5.24
Nev - Yor.	—	—
Paris	—	—
Milano	Tesicil edilmemiştir.	—
Genevre	—	—
Amsterdam	—	—
Berlin	Tesicil edilmemiştir.	—
Britksel	—	—
Atina	—	—
Sofya	—	—
Prag	—	—
Madrid	—	—
Varşova	—	—
Budapeste	—	—
Bükres	—	—
Belgrad	—	—
Yokohama	—	—
Stockholm	—	—
Osaka	Tesicil edilmemiştir.	—

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	19	19
II	—	—
I vadeli	—	—

Resmî Dairelerin nazarı dikkatine

Kâğıd ve tabî malzemesi tedariki hususunda uğradığımız müşkülât dolayısıyla kâğıdlarımızı idareli kullanmak mecburiyetinde kaldık. Hacimlerimizi küçültmek ve yazıları daha ufak puntolarla dizmek gibi tedbirlere başvurduk. Bu cümleden olarak şimdîye kadar 10 punto üzerinden dizilmekte olan ilânları 15/9/939 tarihinden itibaren 8 punto ile dizmeye karar verdik.

Hurufatın küçülmesinden dolayı ilânlar hiçbir eksikliğe maruz kalmıyacak yalnız ışgal edeceği yer ve hacim kısalmış olacaktır. 10 punto ile 8 punto arasındaki nisbeti muhafaza için ilânların beher santiminden şimdîye kadar tatbik edilmekte olan tarifeden yalnız on kuruş fazla ücret alınacaktır.

Netice itibarile bir ilânın 10 punto üzerinden dizilmesi alınacak ücret; aynı ilânın 8 punto ile dizilmesinden alınacak ücretin aynı olacaktır. Elimizde olmayan sebeplerden dolayı vaki bu değişikliğin mazur görmelerini rica ederiz.

Resmî Dairelerin Nazarı Dikkatine Türk Maarif Cemiyeti Resmî ilân İşleri Bürosundan

Kâğıd ve tabî malzemesinin darlığı dolayısıyla 15 Eylülünden itibaren ilân gazetelerden beher ilân için ancak ikişer tane verileceği gazete idarehanelerinden bildirilmiş olmakla alâkadarlara arz olunur.

**DENİZALTI GEMİLERİ NASIL BATIRILIRLAR ?
DENİZALTI GEMİLERİ NASIL AVLANIRLAR ?**

Bu heyecanlı mevzuu, önümüzdeki Perşembe Akşamı

**İPEK SINEMASINDA
DENİZALTI AVCI GEMİSİ**

Büyük aşk, heyecan ve macera şaheserinde göreceksiniz ve alkışlayacaksınız.

Alman gazetelerinde çıkan ilk harb resimleri

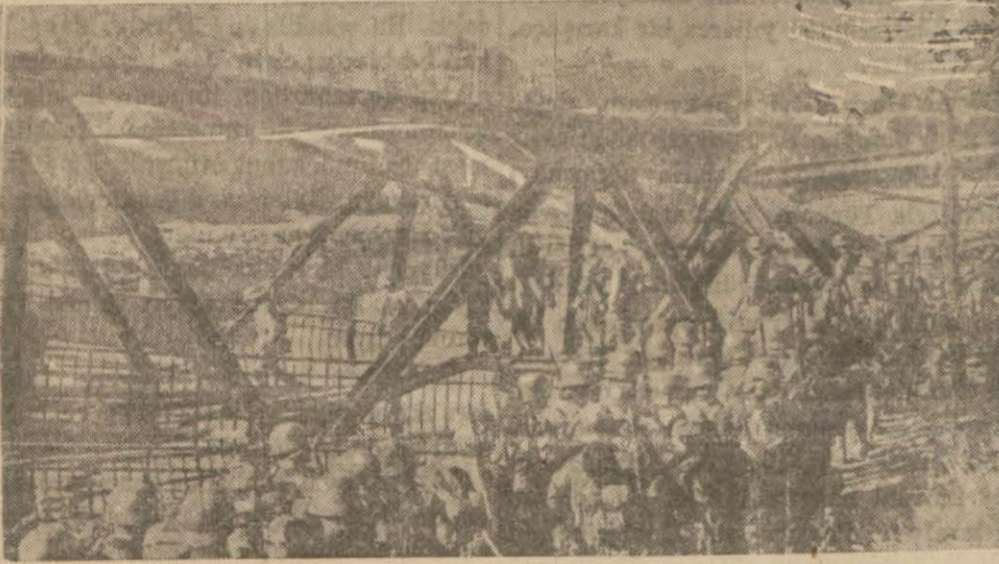
Dirşav'da Vayhzel nehri üzerindeki köprünün hali

Alman motörlü kuvvetleri Leh topraklarında

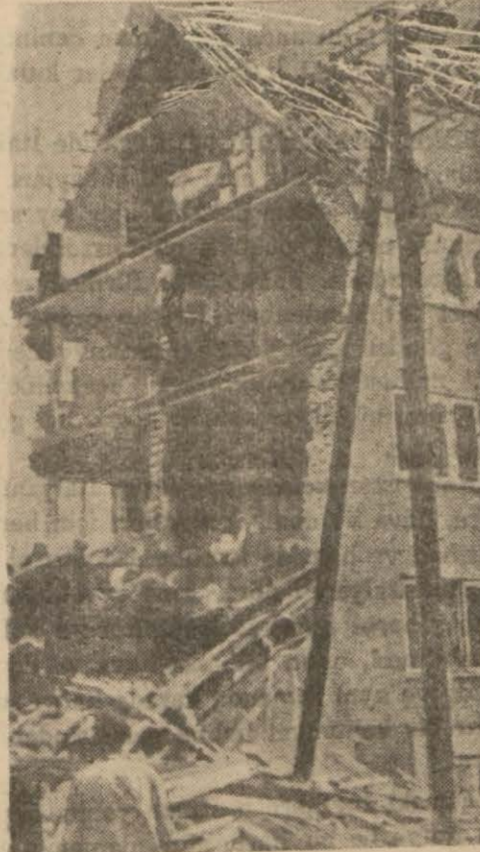
Dirşav'da belediye dairesine gamalı taş bayrağı çekildikten sonra

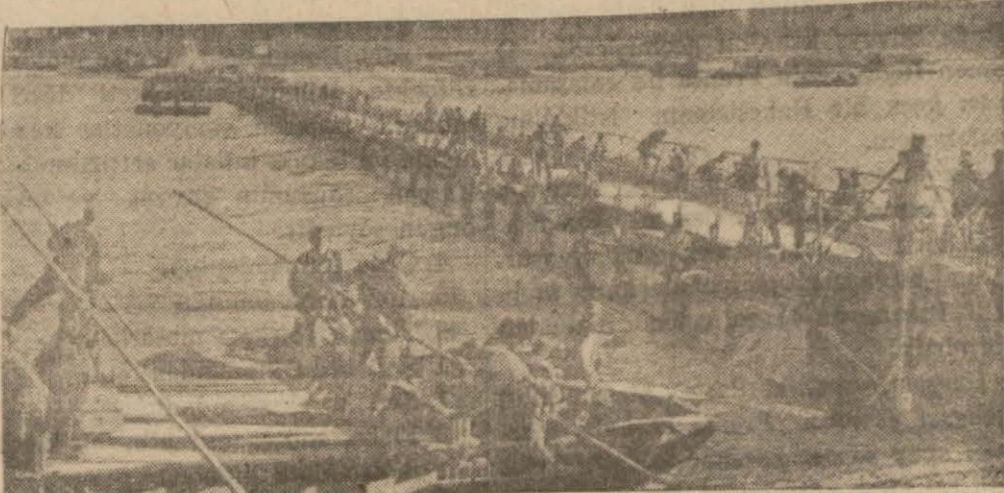
Bromberg'de Alman askerleri bir kanalı geçerken

Hitler, umumî karargâhta kumandanlarla bir arada (solundaki kara ordularını başkumandanı General Kaytel)

Sağda: Danimarkanın Espjærk şehrinde İngiliz tayyareleri tarafından yanlışlıkla bombardıman edilen bir ev

Vayhzel nehri üzerinde Alman askerleri tarafından kurulan bir köprü

Vize höyüklerinde yeni hafriyat başladı

Edirne (Hususi) — Müzeler umum müdürü muavini arkeoloğ Arif Müfid Manselin başkanlığında Şefik Güneşli ve Bahadır Alkımın teşekkül ettiği bildirildiği Trakya hafriyat heyeti Vizeye gelmiştir. Heyet höyükler mntakasında bir tetkik seyahati yaptıktan sonra Vizenin takriben 6 kilometre cenubunda bulunan 15 metre yüksekliğinde ve 60 metre ktrunda o havalinin en büyük höyüğünü ve bu höyüğün yanındaki diğer küçük bir höyüğün kazılmasına karar vermiştir.

Bu karar üzerine hafriyata dün sabah başlanmıştır.

Bu sabah hiç ümid edilmedik bir zaman ve yerde tepenin en üst kısmında etrafı taş duvarla tahdid olunmuş müstakil şekilde bir mezara rastlanmış ve bu mezarın içinde enteresan âsara tesadüf edilmiştir.

Bir takım altın varaklardan maada toprak vazolar, kandiller, cam kaplar, taştan mamul bir kilit kolu, bir şamdan ayağı, demir bir takım âsar, ve bu meyanda bir haçer, bir mızrak ucu, üzerinde bir süvari kabartmasını havi bir miğfer yataklığı, ve mezarın dışında ise kulpu bir medüz başı ile süslü büyük bir tunç vazosu bulunmuştur.

Tekmil bu âsar üslup bakımından geçen sene Vize A höyüğünde bulunmuş olan âsarla beraber gitmektedir. Bunların M. S. 1.2 asra aid olduğu anlaşılmaktadır.

Edirne müzesi müdürü B. Necmi İyem'in nezareti altında Kırklareli höyüklerinde de yarın hafriyata başlanılıyor.

Biganın Güleç köyünde bir yangın

Biga (Hususi) — Şehrimize beş kilometre mesafede bulunan Güleç köyünde Osman oğlu Kutlunun evinde bir kaza eseri olarak dünkü gün bir yangın zuhur etmiş, belediye itfaiye efradı hemen yetişerek strayetne meydan verilmeyen yalnız bir evle bir dam ve bir de samanlık yandıktan sonra bastırılmıştır.

Bigada bir şoför muavini kamyondan düşerek öldü

Biga (Hususi) — Biga-Karabiga arasında servis yapmakta olan postacı Mustafa'nın açık kamyonunda çalışan Maltepe Kâmil isiminde on sekiz yaşlarında bir genç, kamyon süratle giderken ayağa kalkıp oradaki sepetten bir salkım üzüm almak istemiş, o sırada her nasılsa müvazenesini kaybederek arka üstü yere yuvarlanmıştır.

Hâdiseyi müteakib kamyon derhal durdurulmuş, fakat zavallı gencin şiddetli sukur neticesi, kafatası patlayarak daha o dakikada öldüğü görülmüştür.

Zabıtaca inceleme yapıldıktan sonra ölümün bir kaza eseri olduğu anlaşılmış, köyüne götürülerek defnedilmiştir.

Edirne at yarışları

Edirne (Hususi) — Sonbahar at yarışları Teşrinievvelin birinci Pazar günü eski koşu yerinde yapılacaktır.

Koşuları müteakib ehli hayvan sergisi açılacaktır.

İzmitin en büyük ve güzel köyü: Derince

Derince memleketin ilk silosunun kurulduğu yer olması itibarile iktisaden süratle inkişaf etmektedir

İzmit (Hususi) — Derince İzmitin en yakın bir köyüdür. Buraya köy demek ten ziyade bir şehir parçası demek çok daha doğru olur. Çünkü; Derince bu halde valide merkezi bir rol oynar. Ve orta Anadoluya ihracat buradan yapılır.

Gümrük teşkilâtı da vilâyete nazaran daha vâsi olduğundan ekonomik bakımdan Derincenin oldukça mühim bir mevki vardır.

Mevcut Silo buranın transit faaliyeti seneden seneye islah ve inkişaf ettirmektedir. Derince silosu memleketimizde tesis edilen siloların en eskisidir.

Bilhassa göçmenlerin gelişinde bu silodan çok faydalar görülmüştür.

Romanya göçmenlerinden 60 hane Derincede iskân edilmiş, kendilerine ev yaptırılmış, arazi verilmiştir.

Travers fabrikası da Derincenin iş ve iktisad hayatında canlı bir hareket kaynağı olmaktadır.

Demiryollarımızın en mühim ihtiyaç maddelerinden birini teşkil eden traversi bu fabrika imal etmektedir.

Burada 130 işçi çalışmaktadır. Fabrika civarında Nafia Vekâleti çok güzel bir park yaptırmıştır.

Fakat bu parktan nedense halk istifade edememektedir. Bu gibi umumî yerlerden halkın da istifade etmesi gayanı arzudur.

Travers fabrikasının istihsal ettiği elektrikten de Derince istifade edememektedir.

Bunun bütün kasabaya teşmil edilmesi muhakkak ki çok lüzumludur.

İhmal edilmemesi iktisad eden bu güzel beldede bir belediye teşkilâtına şiddetle ihtiyaç vardır.

Bu suretle hem şehrin inar ve ihyasına çalışır ve hem de ihtikâr yaptığı söylenen esnaftan halk kurtulmuş ve kurulmuş olur.

İzmitle Derince arasındaki yol vilâyetin çok yerinde bir âlâkasile islah edilmiştir.

Buradaki transit merkezinin İzmitte alınması mevzuubahsolmaktadır.

Bu vaziyet Derincelileri bir hayli düşündürmektedir.

Samsunda ağaç dikme törenleri

Samsun (Hususi) — Son ay içinde vilâyet dahilinde on binlerce ağaç fidanı dikilmiş, her köyde bu münasebetle de muhtelif törenler yapılmıştır.

Köylümüz ağacın kıymet ve ehemmiyetini anlamış ve nasıl hayati bir ihtiyaç olduğunu kavramış bulunmaktadır.

Gönderdiğimiz resim, bir ağaç dikme töreninde vali muavini Orhan'ın bir ağaç fidanını bizzat dikerken göstermektedir.

Samsunda Hava Kurumunun çalışmaları

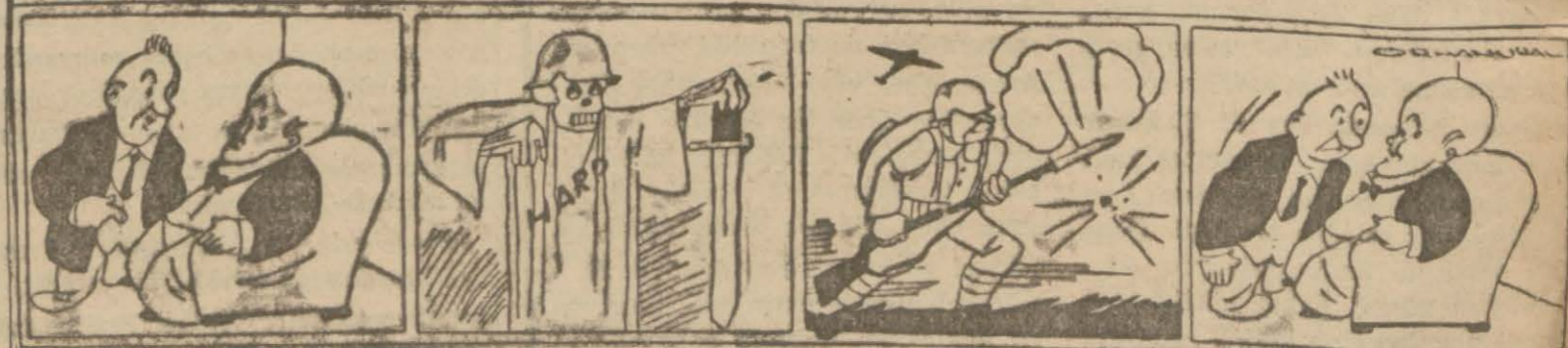

Samsun (Hususi) — Hava Kurumu tarafından, Cümhuriyet meydanında inşa ettirilmekte olan binanın inşaatı gün geçtikçe ilerlemektedir.

Bina büyük ve cidden güzeldir. Bugüne kadar küçük bir binada sıkışmış bulunan Hava Kurumunun böyle geniş bir binaya malik olması hakikî bir ihtiyaçtır.

Resim 1935 te Samsunun üç tayyaresine ad konma merasiminden bir hatırayı göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey bir Alman filozofu..

... harb denilen korkunç belânm..

... insanları hilekâr yaptığını söylüyormuş!

Hasan Bey — Bazı istibul esnafı için harb senelerince evvel mi bağlamıştı?

Hâdiseler Karşısında

Kaynanalar kongresi

Almanya Lehistan istiyor, Lehistan istiklâlini istiyor, İngiltere ve Fransa Almanyanın Leh top raklarından çekilmesini istiyorlar. Bütün dünya sulh istiyor. Bu kadar istek arasında Amerikadaki kaynanalar da hürmet istiyorlarmış.

Dün bir gazetede kaynanaların bu isteklerini tahakkuk ettirmek emelile büyük bir kongre akdedeceklerini ve nümayişler yapacaklarını okudum. Kaynanaların bu işe zemin ve zamanı kollamadan girişimleri için muvaffakiyetlerinden şüphe ediyorum. Kafaları haricin binbir karışıklığıyla meşgul olan damadlar, bir de evleri dahilindeki istekleri karşılamak mecburiyetinde kalırlarsa halleri nice olur. Ben kaynanaların bu hareketlerinin şümulü bir ev ihtilâline sebep olacağı kanaatindeyim.

Kaynanalar kongresi mukarreratının esasları olan kaynanaya kayıtsız ve şartsız hürmet, kaziyesi bütün damadlara ilân edildiği gün damadların hep bir den:

— Bir de bu eksikti. Esasen kaynanaya kavgasile gerilmiş sınırlarımızı güç teskin edebiliyorduk. Şimdi madem ki ondan da olacağız kaynananın da artık bize lüzumu yok!

Deyip kaynanalarını kapı dışarı etmeleri olmayacak şeylerden değildir.

O zaman kaynanalar ne yaparlar, Dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan olmak herhalde kaynanalar hesabına büyük bir zarardır.

Esasen iş kongre mukarreratına bağlı olduktan sonra bundan bir netice çıkacağı ummak da pek boşunadır ya. Ferzimuhal, kaynanalar kongresi mukarreratının harfi harfine tatbik edilmesini gözönüne getirelim, bundan kaynanalar lehine ne hayır gelebilecek ki. Damadlarla kaynanalar arasında tam bir barışıklık hasıl olduğu damadlardan hürmet gördükleri gün kaynanalar da kendilerine hâs hüviyetlerini tamamen kaybetmiş olacaklardır.

Düşünün hele, mizah edebiyatında büyük bir mevki olan, «Kaynanam şeytan karı» gibi şarkılarla musiki tarihinin dahi karışmış bir unsurun bir anda hüviyetini kaybetmesi kadar acı ne olabilir. Kavga etmeyen bir kaynana, damadı hakkında şikâyetle bulunmayan bir kaynana, evde bir Van kedisi, hem de yaşı geçmiş Van kedisi kadar göze batmaz mı?

Velhasıl bence kaynana, bugünkü hüviyeti içinde meşhur olmuştur. Gene hüviyetini muhafaza etmesi kendi için elzemdir.

İsmet Hulusi

Paris mektupları

Fransız ordusuna yazılan ecnebi gönüllüler

Bu insanların içinde Çinlileri, İspanyolları, İtalyanları bulmak kabil

Paris, (Hususî) — Umumi Harbin başlangıcında da bu böyle olmuş. Pariste Saint Dominique sokağında bulunan askerlik bürosunun önünde böyle dizilmişler. Sıra ile beklemişler. Ve sonra içeri girerek Fransız ordusile birlikte harbetmek için gönüllü yazılmışlar.

Onları şimdi gene Saint Dominique sokağında siyah duvarın önüne doğru arka arkaya dizilmiş azimkâr bakışlı ciddi ve cesur çehrelerle görmek kabil.

İçlerinde memurlar, mühendisler, san'atkarlar, işçiler var. Dinliler, din-sizler var. Her cinsten, her çeşidden. Her milletten olan bu insanların içinde Çinlileri, İspanyolları bulmak kabil. Uzun sakallı bir haham ve kırmızı yüzlü İtalyan bir katolik rahibi yanyana duruyorlar. Bu harbe herkes başka başka yollarından iştirake gelmişler. Fakat herhangi birine:

— Niçin buradasınız diye sorarsanız şu cevabı veriyor:

— Bu harb bir Alman - Fransız harbi

Askerlik bahisleri

İtalyan ordusu

Harbin müvazenesinde bugün sükûnetile ve yarın muhtemel her hangi bir müdahalesile mühim rol oynayan ve oynayacak olan orduyu tetkik Yazan: Emekli General H. Emir Erkilet

İtalyan ordusu bir geçid resminde

Harbin Fransız cephesinde henüz hazırlık devresinde ve şarkta da anlaşılabilir bir safhada bulunduğu bu sırada İtalyan ordusunun teşkilât ve kuvvetini gözden geçirmek faydalı olur. Çünkü bu ordunun bugün sükûnetile ve yarın muhtemel herhangi bir müdahalesile harbin müvazenesi üzerinde oynadığı ve oynayacağı rol birinci derece ehemmiyetlidir.

Eski İtalyan ordusunun askeri şöhreti yüksek değildi. Trablusgarb ve Bingazide Türklerle ve Türk zabıtlarının kumandasındaki yerlilerle harbetmek İtalya için hem çok güç ve hem de bir talihsizlik oldu. Çünkü orada bir avuç Türkten senelerce darbe üzerine darbe yediler ve zırlı ve kruvazörlerinin himayesindeki Libya sahillerinden yıllarca bir karış içeri girmediler.

Büyük Harbe iyice hatırlarım, ateşte pek gözü olmıyan Avusturyalılar arızasız Polonya ovalarında Ruslarla uğraşmayı Almanlarla Türklere bırakarak dağlarda İtalyanlarla harbetmeği tercih ederlerdi. Bunun başlıca iki sebebinden birisi dağların daha çok bir mahfuziyet temin etmesi ve ikincisi Avusturyalıların İtalyanları kendilerinden daha yumuşak ve daha kolay bir düşman telâkki etmeleridir.

Bir misal daha söyleyebiliriz. Bu seferde bir taraftan Prusya ve diğer cihetten İtalyaya karşı savaşan Avusturya ordusu Sadowada mağlûb olmuş, fakat İtalyada galib gelmişti.

Fransız ordusunda da, Alman denince düşünülür, fakat İtalyaya o kadar kulak asılmaz.

Bizim Garbtrablusu ve Bingazide İtalyanlarla harbetmiş olan eski subayları mıza İtalyan askeri hakkında bir şey sorarsanız evvelâ onların gülümsediklerini görürsünüz. Fakat 1922 Birinciteğrin Faşist ihtilâlindeberi İtalyan ordusunun günden güne değiştiği ve kuvvetlendiği muhakkaktır. Bihassa uçaklıkta İtalyanın büyük terakkiler gösterdiği gözle çarpır.

Habeşistan ve İspanya faşist İtalyanın kara, hava ve deniz kuvvetleri için hem imtihan ve hem de tecrübe sahalrı olmuştur. İtalyanın dört sene evvel, yani Habeş harbi esnasında, İngiltereye kafa tutabilmesi, onun bilhassa hava ve denizde ve aynı zamanda karada hatırı sayılır bir kemmiyet haline gelmesinden dir.

Filvaki İngiltere o zaman yalnız başına İtalya ile bir harbi göze alamamış ve her ne yaptıysa fayda vermiyerek askeri İtalyan gemileri İngilizlerin gözü önünde Süveyş kanalını geçmişlerdi. O zaman İngilterenin Fransa ile anlaşmaması koca bir Habeşistanın istiklâline mal olmuştu.

Biz burada İtalyanın kara, hava ve deniz kuvvetlerini yeniden ve uzun uzadıya tarif ve kaydetmek istemiyoruz. Çünkü bu hususta okuyucularımıza muhtelif fırsatlarda lüzum gelen malûmatı vermistiğiz.

İtalyanın şimdiki Paris ataşemiliteri General Visconti Prasca 1934 de, o zaman epey şöhret kazanan, «Kat'i Harb» adlı bir kitab neşretmişti. Bu general piyade tümeninin (firkasının) her türlü muharebeleri başına yapabilecek

harbin başlıca bir unsuru haline getirilmesini tavsiye etmişti. Bunun için o, piyade tümenine daha büyük bir istiklâl ve daha fazla bir harb kudreti vermek üzere bu teşekkülün çok ağır silâhlarla teçhizini istiyordu. Diğer taraftan seri netice istihali, yani yıldırım harbi istendiği için İtalyada iki piyade alaylı yeni bir tümen tipi ortaya çıktı:

Meşrutiyete kadar Türkiyede ve bütün Avrupa ordularında dört alaylı, iki tuğ (liva) lu tümenler vardı. Bizde ve bazı devletlerde alaylar dörder taburlu oldu. Şu için bir tümende 16 piyade taburu bulunuyordu. Ancak makineli tüfek ve seri ateşli topun icadı sayesinde tümenin ateş ve muharebe kudretini azaltmadan onun insan sayısını indirmek kabil olacaktı. Bu sebeble biz Türklere daha Bal kan harbinden evvel üçlü teşkilât denilen alayın üç taburdan, tümenin üç alaydan ve kolordunun üç tümenden teşekkül etmesi usulünü kabul etmiştik. Bu teşkilâtı Almanya, İtalya ve diğer devletler Bülük Harbe benimsediler. Ve işte bugün görüyoruz ki İtalya bu teşkilâtı değiştiriyor ve iki piyade alaylı tümen tipini tercih ediyor.

İspanyada harbeden İtalyan tümenleri ikişer piyade alaylı idiler ve bu teşkilât orada beğenilmiş.

1938 İtalyan sonbahar manevralarında da ikişer alaylı fırka tipleri tecrübe edilmiş ve muvafık görülmüşlerdi. Bunların hususiyeti büyük bir hareket, sürat ve büyük bir ateş kudretine malik bulunmalarındadır. Bu firkalarda çok miktar piyade topu, bomba ve lâgam atan silâhlar, ve hafif, ağır makineli tüfek vardır. Onun için gerilerden topçunun yardımına ihtiyaç mesmetmezler.

Üçer piyade alaylı tümenler ikişer alaylı olunca her tümenden artan birer piyade alayile her korda bir üçüncü tümen teşkil olunmuştur. Bu yeni teşkilât dolayısıyla İtalyada piyade alaylarının sayısı her ne kadar artmadıysa da tümenlerin adedi yarı derecede fazlalasmıştır.

Bu yeni teşkilâtın bir neticesi de tâbiye sevk ve idaresinin kolaydura geçmesidir. Çünkü tümen zayıfladığı için ancak üçüncü tümenle bir merkezi siklet yapılabılır.

Bundan başka İtalyada kor topçusu de kuvvetlendirilmiş ve ayrıca her kora fazladan bir makineli tüfek alayı ve her fırka bir lâgam topu taburu verilmiştir.

Bazı İtalyan firkaları, hareket süratlerini arttırmak için, kamyonlara bindirilebilecektir. İtalyada kit'alarla karar gâhları daha seri ve daha müteharrık hale getirmek için mümkün olan yapılmaktadır. Bunun için kit'alar motörleştirilmiştir, dağlarda hareketi tesri için münasib tiplerde kamyonlar hazırlanmakta ve teknik kit'alar arttırılmaktadır. İtalyan ordusunun kuvvet ve teşkilâtı bugün şöyledir:

- 4 Ordu kumandanlığı.
- 15 Kor kumandanlığı.
- 45 Tümen (birkaçı motörlü).
- 1 Seri ordu kumandanlığı.
- 1 Seri kor kumandanlığı.
- 3 Fırka, müteaddid atlı, bisikletli ve motosikletli kit'alar.
- 1 Zırlı kor kumandanlığı.
- 2 zırlı fırka.

(Devamı 11 inci sayfada)

Bunları biliyor mu idiniz?

Gözlerinin kudreti

Meşhur bir İtalyan göz mütehassısı tarafından yazılan bir makale çok nazarı dikkaati celbeylemiştir.

Bu mütehassısın tetkiklerine göre gözleri en fazla zayıf olanlar Avrupalılardır. Afrikada ve Patagonyada gözleri öyle kuvvetli insanlar vardır ki on beş kilometre ileride bulunan insan büyüklüğündeki şeyleri farkedeabilmektedirler.

Komet Bons adında çok güzel bir Macar kıızı siyah perdeler arkasında bulunan şeyleri kolaylıkla farkedeabilmektedir.

Almanya'da Wurtembergde Karl Hausbey adında bir köylü delikanlısı gözü kapalı olduğu halde caddelerde gezebilmektedir. Gözü kapalı nasıl yürüdüğü hakkında sorulan suale cevaben etrafında bulunanları hisseylemekte olduğunu bildirmiştir. Bu adam halen Berlin tıbb fakültesinde bulunmaktadır.

Garib kanunlar

Garib kanunlar yalnız Avrupaya mahsus değildir. Amerikada dahi birçok güllünç kanunlar vardır.

Bunlardan bir kısmını okuyucularımıza bildireceğiz:

Amerikada Utah mintakasında cari olan bir kanuna göre danseden bir çift arasında daima aydınlık bulunması lâzımdır. Gece çiftler loş yerlerde dansedemezler.

Amerikada Ohio mintakasında kanunları basınca tevakkuf eden veya yürüyen hayvanların kuyruklarına kırmızı fener takılır.

Kırmızı fenerin tavuklara, köpeklerle, kedilere takılması lâzım geldiği hakkında kanunda tasrihat yoktur.

Paris halkı umumi seferberlik emrini okuyor

değil, mesele insanîyetin kurtuluşu meselesidir.

Uzun sakallı haham yanmdakilere böyle söylüyor:

— Müdafaa edilecek şey herhangi bir ideoloji veya bir başkası değil, doğrudan doğruya insanlık mefhumudur.

Ve bunu herkesten evvel katolik rahibi ve ötekiler kabul ediyorlar.

Evet hes gün bu büroya 18 ile kırk yaş arasında bin, bin beş yüz kişi müracaat ediyor. Bunların içinde ekseriyeti memleketlerine gidemeyip Fransada kalmış olan Polonyalılar, Çekoslovaklar teşkil ediyor, muhtelif millete mensub müsaviler de bu bürolara müracaat eden gönüllüler meyânında bulunuyorlar.

Bu gönüllülerin Fransız askerlerle birlikte mi, yoksa ayrı olarak mı cepheye sevkedilecekleri henüz malûm değil.

Seferberliğin daha ikinci günü Fransada harbetmiş eski Amerika muharibelerinin Fransana yerleşmiş olanlarının cemiyeti bir içtima yapmış ve bundan sonra Fransız harbiye nezaretine Amerika lejyonelerinin Fransaya hizmete âmade olduklarını bildirmiştir.

Amerika lejyonları cepheye asker ve cephane nakliyatı içinde veya kendilerinden talep edilecek herhangi bir işi yapmağa hazır olduklarını bildirmişlerdir. Ayrıca da bu teşekkül Amerikadaki umumi merkezlerine haber yoluyla dedikleri binleri tevavüz eden lejyonelerden talib olanların bir an evvel Fransaya sevkedilmelerinin doğru olacağını umumi merkeze hatırlatmıştı.

Ecnebilerin bu hareketleri Fransız halkı tarafından büyük bir sempati ile karşılanmaktadır. Yalnız Pariste değil, Fransanın her tarafında bu nevi müracaatlar çoğalmakta bulunuyor.

Fransada İspanyol mültecilerinin seferber edilip ziraat işlerinde çalıştırılacağı zannedilmektedir.

GÖNÜLİSLERİ

Biraz diplomatlık Lâzım

Aksarayda oturan okuyucum «F. T.» gerçekten bedbaht bir erkek, iki defa evlenmiş, her ikisinde de binbir ızdırab ile karşılaşmış, anlatıldığı hikâyeye bakarak çekmediyorum ki, kendisinin zevce intihabı noktasından hatası olsa dahi hâdiselerin cereyanı şeklinde kabahati yoktur.

İlk defasında Bay F. T. bir genç kızla evlenmiştir. Onu çıldırması seviyordu. Fakat genç kadın evlenmelerinin daha ilk aylarında kocasını aldatıyordu. Ele vesika geçti, mahkeme kararile ayrıldılar.

İkinci defasında Bay F. T. kendisine merbut kalır, minnettar kalır düşüncesiyle zevcesini çok fakir ve görgüsüz bir aileden seçmişti. Genç kıızı namuslu, temiz biliyordu. Alıdığını gördü. Fakat nikâhta keramet olabileceğine inandı, sabretti. Ne yazık ki birden kavuştuğu nimet içinde şımarmış, görgüsüzlüğünü kapatacak yerde açan bir zevceye düştü. Ayrıldılar. Fakat mah-

keme hükümünün istihsalinden üç ay sonra bir çocukları dünyaya geldi. Kadın şimdi tekrar evlenmeye talib, erkek ise mütereddid. Düşünmekte haksız değildir. Erkek yaşlı, yüksek tahsil görmüş, yumuşak, basit bir hayat yaşamaya taraftar, kadın ise bunun aksı, genç, cahil, hoyrat, şatafata düşkün, fazla olarak da çocuktan müteneffir. Hele erkeğin tamamen ziddına olarak bir ikinci çocuk yapmaktan kaçınıyor. Bu vaziyette neye karar vermeli-

Doğrusunu söylemek lâzım gelirse çocuğu hakkı olan muntazam yuva veya kavuşturmamak mecburiyetine rağmen ben de tereddüd ediyorum. Acaba lehte veya aleyhte bir karar vermeden önce bir tecrübe devresi geçirilemez mi? Mademki kadın nikâhın tazelenmesine teşnedir. Arzusunu elde edinceye kadar olsun kararleri üzerinde fren yapmak lüzumunu hissedecektir. Bu, onun zayıf noktasıdır. Tahmin ediyorum ki bu zayıf noktadan kendisini yola getirmek için istifade etmek mümkün olacaktır. Biraz diplomatlık lâzım.

TEYZE

Mayın harbi nedir?

Almanlar: "1918 de Alman denizaltı harbi iflâs etmişti,, derler. Bugün aynı vaziyetle karşılaşmak için dört sene beklenecek mi?"

Almanya, harbe takaddüm eden günlerde, Atlas Okyanusuna birçok denizaltı göndererek âmansız bir ticaret harbine başlamış.

Gazetelerde okuduğumuz bu havadis, henüz 1917 nin heyecanı ve denizaltı harbinin sınırlarımız üzerinde bıraktığı müthiş tesiri silinmediği için, belki bir çoklarımızı meşgul ediyor ve yeni bir heyecana sürükliyor. Geçen yazımda bu mevzuu ele alarak başlayan şu harbe böyle bir mücadeleden ne gibi neticeler verebileceğini tebarüz ettirmiştim.

Dünkü gazetelerde İngilizler ve Fransızların Atlas Okyanusunda geniş bir mayın harbine başladıklarını okuyoruz. Mayın harbini, evvelimde, düşman denizaltılarına karşı alınan tedbirlerle birleştirmek lazımdır. Esasen müşterek donanma, bugün, halledilmesi lâzım gelen iki mesele karşısında bulunmaktadır:

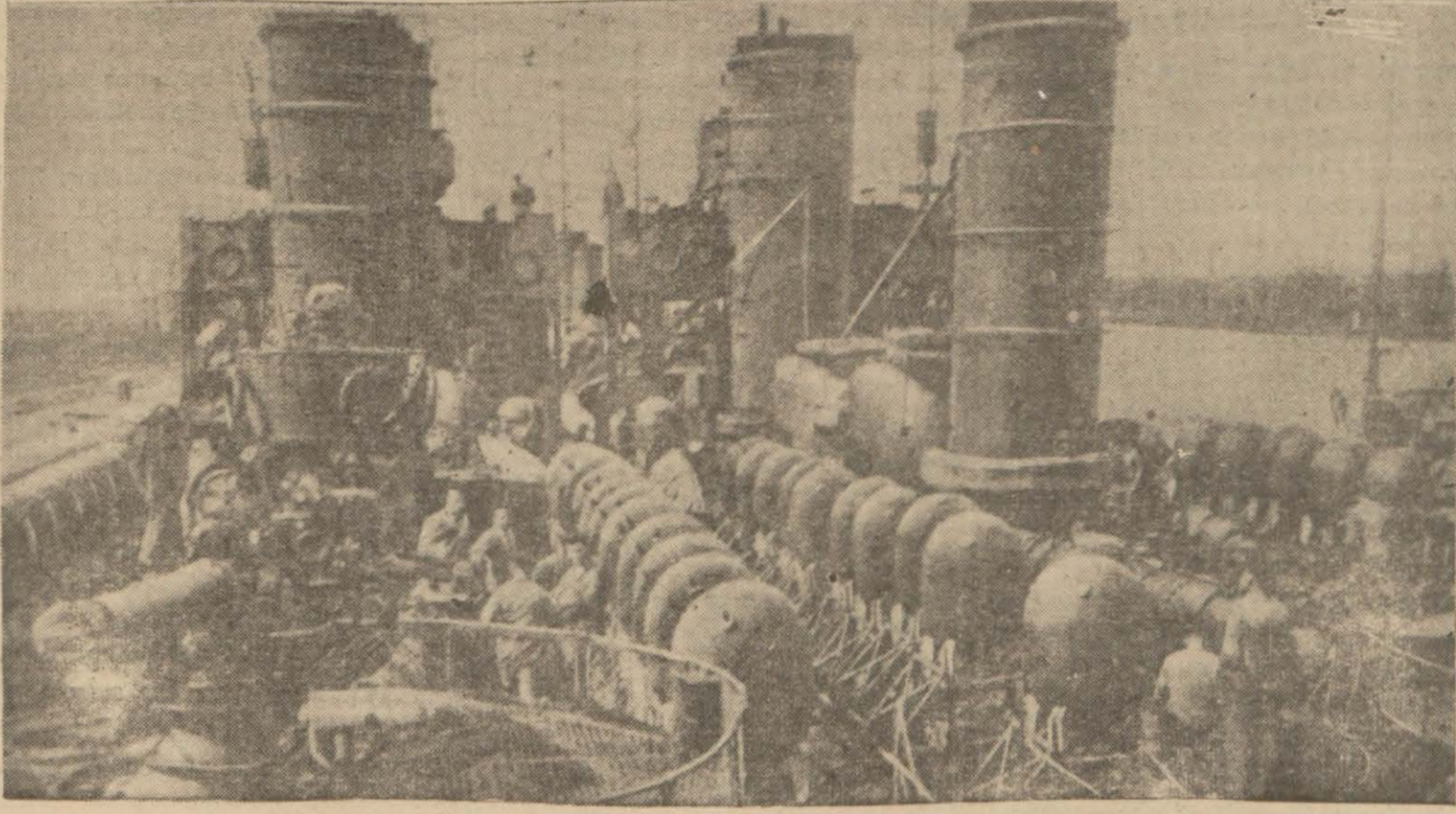
1 — İngiltere adalarından Fransaya kara askerlerinin nakli.

2 — İmparatorluk yollarının Alman denizaltılarına karşı himayesi...

Bunlardan birinci mesele Büyük Harb de İngilizleri pek düşündürüyordu. Basit bir atlasa bakacak olursak görürüz ki İngiltereden Fransaya geçen askerler Alman sularına çok yakın bir geçitten, Manş denizinden nakledilmekteydiler. Büyük Harbde Alman donanmasının pek kuvvetli olması dolayısıyla, bu boğazın Almanlar tarafından geçilebileceği korkusu vardı. Almanlar o zaman bu nakliyata mâni olmadıklarımdan dolayı hâlâ pişmanlık hissediyorlar. Bu hata Alman deniz harbi sevk ve idaresinin en büyük günahlarından. Ne işe bununla meşgul olmaları.

Bugün aradaki kuvvet farkı çok olduğu için Manş kanalına Alman su üstü kuvvetlerinin bir taarruzunu beklemek doğru olmaz. Hususile tayyare keşfinin, Büyük Harbe nazaran çok inkişaf ettiği şu devirde Alman donanmasının, Polonyaya olan kara taarruzu misilî, saldırması pek cesurane iş olur.

☐ "Son Posta,,nın denizci muharriri yazıyor ☐

Büyük Harbde mayın gemileri

Nitekim hava ve karadaki Alman hücumlarını denizde henüz görmedik! Böyle bir zayıf taarruzun neticesini, biz, Büyük Harbde şahid olduk: Tîle isminde bir Alman kaptanı, Alman donanmasının en cesur personeli ile tamamladığı (4) muhribe torpil yüklemişti. O, İngiliz donanmasına görünmeden kanaldaki asker nakliye yollarına torpil dökcekti. Fakat bu gemiler daha hareket sahasına gitmeğe imkân bulamadan İngilizlerin pençesine düştüler ve heba olup gittiler.

Almanlar neden mayın döküyorlar?

Bu vak'a, bize, İngiliz nakliyatının bilcümle taarruzlardan masun olduklarını ifade etmez. Zira tayyarelerden atılacak mayınlar ve bu sahada yapılacak denizaltı hareketi gene bu yolu tehdit eder. Her halde İngilizler bu gibi basit hareketlerine karşı da nakliyelerini himayeye mecburdurlar.

Denizden uzak olanlara biraz garib gelir:

— Acaba Almanların, donanmaları zayıf olduğu halde, şimal denizine torpil dökmemelerindeki keramet nedir?

Bu sual denizden uzak olanlar tarafından haklı olarak sorulur. Fılvaki torpil donanmaya karşı en müessir bir silâhtır. Fakat deniz kuvvetleri, kendi çalışacakları yerlere mayın dökülürse, kendi donanmaları da paralize edilmiş olur. Malûm olduğu üzere Atlas Okyanusuna gidecek Alman denizaltıları ya şimal de-

nizini veyahud da Manş denizini katedeceklerdir. Bu sulara dökülecek Alman mayını, Almanlardan ziyade İngilizlere faydalı olur. Esasen İngilizler de buraya mayın dökmeğe değiller mi?

İngiliz maniaları

Alman donanmasının şimal denizinde mayın dökmeğe böylesi tebarüz ettirdikten sonra İngiliz ve Fransız manialarına gelelim.

Mayın haddi zatinde ucuz bir silâhtır. Fakat denizlere binlerce mayının dökülmesi lâzım geldiği düşünülürse, mesele, iktisadî bir ehemmiyet alır. İngilizler için en doğru hareket; şimal denizini baştan başa mayınla doldurmaktır. Fakat mali imkânsızlıklar karşısında bu mayınların hesabla dökülmesi lâzımdır.

Almanyanın yegâne denizi olan şimal denizi kapılarının İngilizler elinde olduğunu birkaç kere tebarüz ettirmiştim. İşte mayınla kapanacak boğazlar da bunlardı. Meselâ Manş kanalı şimaldeki kocaman geçide nazaran pek ufaktır; oranın kapanması çok kolay olacaktır. Esasen Büyük Harbde, buranın kapanmasına aid kâfi dersler alınmıştı. Bu sefer de mezkûr derslerden tamamen istifade edilebilir.

Şimal geçidlerine gelince çok geniş bir boğaza benzer. İlk bakışta buranın mayın ile kapanmayacağı zannedilir. Lâkin İngilizlerin Büyük Harbde, (100,000) den fazla mayın dökükleri gözönünde tutulursa burada da muhkem bir mâni tesisinin kabul olduğu hemen meydana çıkar. İşte İngilizlerin: «Nakliyatımızı emniyete aldık!» diye tebşir etmeleri nin manası da budur.

Belki bu manialar henüz tesis edilmedi. Boyu (200) kilometreyi geçen bir denizi az zamanda kapamak bir meseledir. Fakat az zaman sonra, bu geçid tamamen kapandığı zaman, Alman denizaltıları, Büyük Harbde tesadüf ettikleri müşkülâtın birkaç mislini göze almak suretilerle Atlas açılacaklardır.

Alman deniz harbi tarihi der ki: «1917 deki Alman denizaltı harbi 1918 de hemen iflâs etmişti. Zira 1918 de denize çıkan denizaltıların % 50 si geri gelmiyordu.»

Bugün Büyük Harbi (25) sene geçmiş bulunuyoruz. Bu kadar müddet zarfında denizaltılarına karşı bulunan vesait çok terekken, denizaltılarına karşı keşfedilen telli mayınlar bilhassa korkunç bir tesiri haizdir. Bu kadar vesait karşısında Alman denizaltılarının İngiliz işi halâtını kesebileceğini ümid etmem. Her halde İngilizlerin (deniz yollarını emniyete almak) şeklindeki sözlerini harbin gayesine ulaşabilmek için yapılmış bir propagandadan ziyade harbin devâmına imparatorluk yollarını garanti eden bir hakikat olarak telâkki etmelidir.

F. L.

Ağır ve durgun bir tavırla söylüyor; fakat sesi, acı, müstehzi ve titrekti. vakit vakit yeşil göz bebeklerinde ızdıraba benzeyen bir ışık yapıp sönyüyor, bakışları sertleşiyordu. Benim kendisine büyük bir hayret ve taacüble baktığımı farkedince dudakları zoraki bir gülüşle açıldı.

— Sözlerime pek şaşıyorsun değil mi Semiha? Hakkın var; sen henüz hayatı görmemiş, insanları tanımamış genç bir kızsın.

— Bu sözleriniz beni pek şaşırttı.

— Hakkın var yavrum; fakat şunu da bil ki, dünyada yalnız böyle kadınlar değil, vazifesini bilen, ciddi, namuslu ve etrafındakileri mes'ud eden kadınlar da pek çoktur ve senin bu ikinci kısımdan olacağını, yani her zaman için ciddi, dürüst ve namuslu olduğu kadar vazifesinas bir genç kız olacağını ümid ediyorum.

Parmağımla mücevherleri işaret ederek cevap verdim:

— Herhalde, bunların yüzünden vazifemden ve doğru yoldan ayrılacak değilim; buna emin olabilirsiniz.

Yüzünden istihza ile karışık anlaşmaz bir mana geçti ve büyük bir dikkatle bana baktı.

— Kimbilir? Sen henüz çocuk denilecek bir yaştasın, ahlâkın, his ve fikirlerin henüz tam manasile yerleşmiş ve teşekkül etmiş değildir. Bir iki sene sonra belki bugünkünden büsbütün başka türlü düşünceksin.

Başımı azimle salladım.

— Hayır, hayır... Göreceksiniz ki fikirlerim kat'iyen değişmeyecek ve her zaman bugünkü gibi düşünmekte devam edeceğim.

— Böyle olmasını can ve yürekten temenni ederim yavrum. Çünkü memleketimizin vazifesini cidden bilen kadınlara, iyi analara büyük ihtiyacı vardır.

Bu sözleri söylerken bir taraftan da mahfazaları kapayıp yerleştiriyordu.

«Son Posta»nın tefrikası: 35

DAĞLARIN ESİRİ

NAKLEDEN : MUAZZEZ TAHİRİN BERKAND

Yüzü bir az evvelki karışık ve fırtınalı manasını kaybetmiş, her zamanki tabii ve sakin tavrını almıştı. Şimdi artık gözleri kış güneşi altında parlayan derin ve yeşil suları andırıyordu.

Bir iki saniye sustuktan sonra sorudum:

— Ben anneme benziyor muyum?

Cahid bey başını kaldırıp keskin bir nazarla beni süzdü:

— Hayır, annen den yalnız saçlarını almışsın. Başka tarafların daha ziyade babana benziyor. Sende hiç resmi yok mu?

— Kimin?

— Babanın...

— Hayır, ne annemin ne de babamın...

Bir şey hatırlamak istiyormuş gibi kaşlarını çatı:

— Bende babanın bir resmi vardı; dur bakayım yanımda mı?

Cebinden bir portföy çıkararak aramaya koyuldu.

— Viyanada iken birçok resim aldırıştık. Bir tanesi yanımda olacak; ha işte...

Küçük bir vesika fotoğrafını bana uzattı. Kalkımda garib bir helecanla

bu çehreyi tetkike koyuldum: Yüzün çizgileri ince, dudaklar biraz müstehzi, gözler fevkalâde güzel, akıllı ve tatlı... Babamı ben hiç bir zaman bu kadar sevimi ve cazib bir şekilde nazarımda tecessüm ettirmemişim. Resme uzun uzun baktıktan sonra kendi kendime mırıldandım:

— İyi kalbli ve müşfik bir insan hali var.

— Çok iyi bir adamdı... Onu tanı saydın mutlaka severdin. Buna emnim...

— Niçin beni hiç bir zaman aramadı? Neden beni görmek istemedi?

Sesimdeki acı ve hırçın ahenk onun yüzünden şefkate benzeyen bur rüzgâr geçirdi.

— Hakkın var; fakat annen seni alıp buraya getirdiği zaman minimini bir bebektin. Baban karısını kaybetmekten doğan acıyı senin çocuk kalbinin vgisile tatmin edemedi. Esasen Namiye hanım, yeğeni ni ilk kaybettiği günlerde onun ölümünden babanı mesul tutuyor ve seni de ondan ayırmak için elinden gelen manevraları çeviriyordu. Ancak, şunu itiraf etmeli ki eğer baban cidden iste-

— Demek siz çiftliğe geldiğiniz zaman bu kadar ibtidal ve vahşi bir akılla kızile karşılaşacağınızı hiç tahmin etmiyordunuz?

— Baban da bunu bilmiyordu Semiha; senin mes'ud bir ömür sürdüğünü, Bursada bir mektebe gittiğini ve ailenin vaziyetle münasib bir terbiye aldığını ümid ediyordu. Fakat her nedense ben Bursaya gelirken Rânâ hanımınla konuşup onun hususî mektebi hakkında bir fikir edinmeyi münasib gördüm. Netekim, seninle Dağbaşında ki su kenarında ilk görüştüğümüz dakika, senin bu mektebe girmeye, iyi bir mürebbiye elinde bulunmaya cidden muhtac olduğunu anlamış ve kararımı vermişim.

Birdenbire gayet ciddi bir tavır takınarak vasime baktım ve ağır bir sesle söyledim:

— Bana hakikati öğrettiğiniz için size çok teşekkür ederim. Bundan evvel babamdan adeta nefret ediyordum gibiydim.

— Bunu anlamıştım ve annenin hatırasının etrafına ördüğün mukaddes efsaneyi biraz değiştirmek pahasına da olsa gene vaziyeti tavih etmeği münasib gördüm. Biri gibi öteki de senin muhabbetine lâyıktır, birini olduğu kadar ötekini de düşünmelisin.

Babamın resmini ona uzattım fakat yavaşça elimi itti.

(Arkası var)

Leh ordusunun kazandığı ilk zafer

(Başarılı 1 inci sayfada)

Leh tedbirleri almış oldukları bir Leh tebliğinden anlaşılmaktadır.

Leh kuvvetleri Vistül nehrinin şark sahillerinden Romanya'ya yakın San nehrinin şark kıyılarına kadar uzayan ve Leh tarihî müdafaa hattı olan arazide yeni bir cephe vücutte getirmişlerdir.

Leh membarlarından alınan malûmata göre Koridorda ve Gidinya civarında bir yerde el'an mukavemet eden Leh kuvvetleri vardır ve Koridor Alman iddiaları hilâfına tamamen Üçüncü Rayh'in hâkimiyeti altına girmiş değildir. Şarkî Prusyadan Almanya'ya yapılan eşya sevkiyatının gene eskisi gibi deniz yolu ile icrasının emredilmesi buna delil gösterilmektedir.

Paris, 11 (A.A.) — Buraya gelen haberlere göre, Polonyalıların mukavemeti orta Vistül'de ve San nehri üzerinde artmaktadır. Polonya bütün kuvvetlerini henüz harbe sokmuş değildir.

Vaziyeti aydınlatan şayanı dikkat izahat

Lwow 11 (A.A.) — Doğu cephesinde muhasamatın onuncu günü akşamı Polonyalıların çıkıntısı Varşova ve Modlin'de bulunan muazzam bir kavis teşkil etmekte idi. Bu kavisin üst kolu Suwalbide doğu Prusya ve Litvanya hududunda ve alt kolu da San nehrinin ilâvesile orta Vistül vadisinde idi.

700 kilometreden fazla inkişaf olan bu muazzam cephe üzerinde Polonya kıtaatı Bug'un, Vistül'ün ve San'ın batı şimalinde her tarafta, yani müdafaa hatlarının ilerisinde muharebe ediyor. En şimalde, Suwalbi bölgesinde, Bug ve Vistül'ün birleştiği yerdeki müselleis merkezinde, Serok ile Modlin ve Varşova etrafında ve en cenubda da San nehrinin sol sahili cephesindeki muharebeler bilhassa şiddetlidir.

Polonyalıların için en ciddi tehdit, şimal ve cenubdaki hücumlardır. Malûm olduğu üzere Alman stratejisi, müessisi olan Stein, Clauzewitz ve Moltke'denberi, Kan - Cannes - muharebesinden, yani ilerleyen iki cehahtan düşmanı ihata sisteminden mülhem olmuş tur. Alman askerî şeflerinin böyle bir manevra yapmak istedikleri anlaşıyor. Fakat bu iki muharebe cephesinde de, başka başka sebeplerden olmakla beraber, bilhassa çetin bir arazi ile karşılaşmaktadırlar.

Şimalde Suwalbi bölgesi bir orman ve göl bölgesidir. Białystok şehri ihtiva eden daha doğuda geniş Augustow ormanı yayılmakta ve nihayet onun da doğusunda Avrupalıların en büyük ormanı olan Bialowiez ormanı bulunmaktadır. Bu ormanda hâlâ yabani öküz sürüleri yaşamaktadır. Bu ormanlık ve bataklık bölgeler, doğu cephesinde Alman ordularının kuvvetini teşkil eden motörlü küt'aların toptan kullanılmasına pek az müsaidir.

En cenubda bulunan bölge ise Karpatların ilk kolları bulunan dağlık bir bölgedir. Bu dağ kollarının umumî istikameti, Vistül'e akan birçok çaylarla Ropa, Wistoka, Vistok ve San nehrine akan Osława'nın iki cihetlerinden şimal - cenub istikamettir. Bütün bu arazi parçaları, tepeler ve sular Slovak denilen Alman ordusunun yürüyüş müherine amuddur. San yuandan evvel her arazi parçası Prezemyl istihkamlarına dayanan Polonya kıtaatının şiddetli bir geciktirme mukavemetine imkân verebilir.

Leh tebliği

Lwow 11 (A.A.) — Polonya umumî karargâhının 10 numaralı tebliği:

Alman hava kuvvetleri bombardıman faaliyetlerine devam etmiştir.

Suwalbi mıntakasında ve Bıdrzanın yukarı vadisinde vaziyet değişmemiştir.

Astrow - Mazowieki - Bogoz nehri hattında muharebe devam etmektedir.

Alman kıtaatı Varşovanın kapılarını dan çekilmektedir.

Vistül kenarlarında düşman zırhlı kollarını inkişaf ettirmiştir.

Almanlar, Varşova radyosunun işaretilerini kullanmak ve Varşovanın zaptı hakkında yalan haberler vermek sureti-

le beynelmilel Cenevre radyo mukavelesini ihlâl etmişlerdir. Varşova postası normal olarak işlemektedir.

Lwow Pazar günü altı defa çok şiddetli bombardıman edilmiştir. Çok kalabalık olan Zniesenie mahallesine bir çok bomba düşmüştür. Ölü ve yaralıları vardır. Varşovadan Lwowa giden trenlerdeki yolcular, Alman tayyare hücumlarından kurtulmak için yolda 72 defa trenlerden inmek mecburiyetinde kaldıkları söylenmiştir.

Alman tebliği

Berlin, 11 (A.A.) — Alman başkumandanlığı tebliğ ediyor:

Polonyadaki büyük meydan muharebesi sonuna yaklaşmaktadır. Polonya ordusunun Vistül garbinda imhası.

Cenubi Polonyada düşman şiddetli mukavemetine rağmen San nehrinin ötesine atılırken ve Alman kıtaatı bu nehri Javernik Polski - Sanek mıntakasına Radymne ve Yaroslada geçerken, şarkta muhtelif mıntakalarda ihata edilmiş bulunan Polonya kıtaatı silâhlarını teslim etmeğe başlamışlardır. Düşmanın Alman kıtaatı tarafından tesis olunan çemberi yarma teşebbüsleri tardolunmuştur.

Nagew üzerinde Polonya istihkamları için yapılan çok şiddetli çarpışmalardan sonra, Alman kıtaatı mezkûr nehrin cenubunda köprü başları tesis etmeğe muvaffak olmuştur.

Mareşal Göring

Berlin, 11 (Hususi) — Mareşal Göring bu akşam şark cephesine hareket etmiştir. Mareşal, Alman hava kuvvetlerinin umum komandanı sıfatıyla şark cephesindeki hareketi takip edecektir.

Göring, cepheye Hitler'e mülâki olmaktadır.

Romanya ve Rusyanın vaziyetleri

Berlin, 11 (Hususi) — United Press bildiriyor:

Cenubi şarkî Lehistan'da ilerlemekte olan Alman kuvvetlerinin Yaroslav

şehrine yaklaşmış oldukları bildirilmektedir.

Yaroslav, Lwovun pek yakınında bulunmaktadır. Bu havalide meskûn Leh Yahudileri daha şimdiden Romanya'ya iltica etmeye başlamışlardır. Romanya hükûmeti bu mültecilere hüsnü kabul göstermekle beraber adedlerinin fazlâğından endişe etmektedir.

Diğer taraftan Sovyet Rusyada yapılan son seferberlik te Romanyada endişeler tevlid etmektedir. Şimdiye kadar tahkim edilmemiş olan Besarabya hududunda alelacele tahkimat yapılmaktadır.

Sovyetler Leh ordusunu artık tamamen mahvolmuş saymaktadırlar. Rusyada tahmin edildiğine göre bu orduya mensub 1,000,000 dan fazla Lehli Sovyet hududlarına iltica edeceklerdir.

Son askerî tedbirlerin bu mülteci akını durdurmaya matuf olduğu söylenmektedir.

Macaristana kaçan Slovaklar 6.000 kişi

Budapeşte, 11 (A.A.) — Uj Nemzedek gazetesine Kassadan verilen bir habere göre, Slovakya'dan Macaristana gelen kaçakların adedi halen 6000 i geçmiştir.

Bu firarlar Bratislava hükûmetini endişeye düşürmeğe başlamış ve Slovak hükûmeti tedbirler almıştır.

Gelenler arasında birçok Alman ve Slovaklar da vardır.

Zehirli banknotlar

Varşova, 11 — Havas ajansı bildiriyor: Alman tayyareleri Varşovaya birçok Leh banknotu atmışlardır. Bu paraların zehirli olduğu anlaşılmış ve halk ikaz edilmiştir.

Hitlere çiçek atılması yarak

Londra, 11 (Hususi) — Lehistan'daki Hitlerin karargâhından neşredilen bir tebliğe göre, Hitlerin Leh şehirlerine yaptığı ziyaretler esnasında kendisine çiçek atılması yasak edilmiştir.

Hitlere çiçek hediye etmek isteyenler, yaverlerine vereceklerdir.

VAZİYET

Leh Başkumandanlığı için tarihî imtihan günleri

Leh ordusunun büyük kısmı hakikaten Vistül ve San şarkına geçmeğe muvaffak olmuşsa Lehistan harbi bitmiş değil, daha yeni başlayacak demektir

Yazan : Emekli General H. Emir Erkilet (Dün gece yarısına kadar alınan haberlere nazaran)

Sar mıntakasında Fransız küt'aları Zig - frit hattına yaklaşıpça temasların tedricen ciddi ve kanlı muharebelere inkılâb etmesi pek tabii idi. Nitekim Fransız haberlerine göre dün bu mntakada Alman ileri küt'aları ile Fransız öncülleri arasında cereyan eden müsademeler hakiki birer muharebe halini almıştır. Fransızlar, Almanların Zigfrit mevziinin Sar bölgesinde ileri araziye karşı karşı müdafaa ettiklerini, maamafih birçok kıymetli köy ve tepe elde ettiklerini, Almanların bilhassa Fransız topçusu için gözetleme yeri olabilecek nezaretil noktaları bırakmak istemediklerini kaydediyorlar ki bu tabii - dir. Dün Almanların Sar bölgesinde Zigfrit hattından piyadelerini ileri sürdükleri ve bunların Fransızlara süngü ile mukabil taarruz yaptıkları hem Almanların, hem de Fransızların bu bölgede takviye kıtaatı aldıkları gelen haberler emmlesindedir. Bütün bunlar gösteriyor ki, bu mntakada büyük bir muharebe yakında inkişaf edecektir. Ancak bu muharebenin, Amerika ajan - sının dediği gibi, bugün vâki olacağı ve tarihte adına Sar muharebesi deneceği bilinmez.

Bundan başka garb cephesinde Almanlar tarafından Fransa ve Holandaya vâki olduğu bildirilen firarlar dikkate değer ehemmiyetli vak'alar.

Şark cephesinde :

Birbirini nakzeden vühuhsuz haberler dolayısıyla Leh darülbahâretindeki muharebe vaziyeti açık ve sarîh değildir. Bununla beraber iki tarafın durumunu şimdilik şu suretle tesbit ve mütalea etmek kabildir:

Koridorda askerî hareket bitmiş gibidir. Ancak burada herşeyin tamamile düzelmediği, şarkî Prusya ile ana vatan arasında münakalatın henüz deniz yolu ile yapılmakta bulunmasından anlaşılmaktadır. Herhalde Almanların burada son mukavemetleri kırılmak üzere ve deniz yolu ile yapılmakta bulunan münakalatın henüz deniz yolu ile yapılmakta bulunmasından anlaşılmaktadır. Herhalde Almanların burada son mukavemetleri kırılmak üzere ve deniz yolu ile yapılmakta bulunan münakalatın henüz deniz yolu ile yapılmakta bulunmasından anlaşılmaktadır.

Varşovaya şimal doğu ve cenub batı istikametlerinden gelecek bu şehrin varşovalı baskını alan Alman seri küt'aları bizzat

şehirde ve şehrin ilerilerinde şiddetli Leh mukavemetine çarparak Varşovayı düşürmeğe muvaffak olamamışlardır. Çok şiddetli ve kesif Alman hava taarruz yardımlarına rağmen bu baskının muvaffak olamaması Lehli ler hesabına kaydolunabilecek ilk ehemmiyetli muvaffakiyettir. Şu anda bahsi geçen seri Alman küt'alarının Varşovanın varşovalılarından çekilerek büyük kı - sımalarını bekledikleri anlaşılmaktadır.

Şarkî ve garbl Prusyadan Leh arazisine girmiş olan Alman orduları bugün Varşovanın 125 kilometre şimal doğusundaki Mazowiek bölgesinden itibaren Ostrov - Narrev - Bug üzerinden Varşovanın 110 kilometre garbinde Kutno bölgesine kadar uzayan geniş bir hat üzerinden Leh kıtaatı ile muharebe ede ede şimalden cenuba ve cenubu şarkıye doğru ilerlemektedirler. Bu orduların şark cenahı Narev ve Bug nehirlerini bazı kolbaşlarıyla cenuba geçtikleri ve köprübaşları tesis ettikleri Alman haberlerinden anlaşıyor. Bu cephe karşısında bulunan Leh ordusunun bir kısmı Vistülün şarkında, diğer bir kısmı bu ırmağın garbinda muharebe etmektedir.

Diğer cihetten Silezyadan Lehistan giren Varta, Vistül ve San nehirlerine doğru ilerleyen Alman orduları ileri küt'aları ile San ve Vistülün Yaroslav - Sandomier - Nova Aleksandriya - Varşova cenubi garbl varşovalarına varmışlar ve Vistül garbinda kalmış bulunan bazı Leh küt'alarını umumiyetle Radom bölgesinde sarmışlardır. Bu suretle görüyoruz ki Polonya ordusunun bir kısmı Varşova şimal şarkısında, diğer bir kısmı bizzat Varşovada muharebe etmekte olduğu gibi diğer bazı kısımları Vistül ve San nehrinin şark sahillerine geçebilmişlerdir. Ancak Almanların şimal ve cenub orduları ve bunların seri ve zırhlı tümenleri arasında kalmış ve Vistülün şarkına geçememiş olan bir takım Leh fırkaları (ki kuvvetleri malûm değildir) ile Alman ordusu arasında iki gündüzenberi şiddetli muharebeler cereyan etmektedir.

Almanlar tarafından Vistül ric'at hatları kesildiği bildirilen bu Leh fırkaları kendilerini saran Alman hatlarını yaramadıkları

Fransız ve Alman piyadeleri arasında süngü muharebesi

(Başarılı 1 inci sayfada)

öncülerimiz normal olarak ilerlemektedir. Diğer üçte birinde ise ilerleyişimiz daha güç olmaktadır.

Denizlerde

Londra, 11 (A.A.) — İstihbarat nezaretinin bu sabah bildirdiğine göre, büyük ehemmiyette yeni herhangi bir deniz hareketi vukua gelmemiştir.

Fakat, Alman denizaltı gemilerine karşı birçok hareketler yapıldığına dair raporlar gelmiştir. Bu hareketlerden bazısının muvaffakiyete neticelenmiş olması pek muhtemeldir.

Goodwood vapuru batırılmış, 21 kişilik mürettebatı kurtarılmıştır. Magdapor vapuru da batırılmıştır. Bu vapurun mürettebatından birkaç kişi boğulmuştur.

Bir Alman harb gemisi battı

Stokholm, 11 (A.A.) — Malmöden alınan haberlere göre açık denizde mürahabe vazifesini gören Alman avizolarından biri dün torpille çarpmıştır. Biraz sonra büyük bir su sütünü yükselmiştir. Tarraka çok şiddetli olmuştur ki bundan da gemideki mühimmatın infilâk ettiği anlaşılmaktadır.

Belçikalılara ve Fransızlara teslim olan Alman askerleri

Paris, 11 (A.A.) — Matin gazetesi, işvire hududundan 10 Eylülde aldığı şu telgrafi neşrediyor:

Geçen hafta, yirmi Alman askeri ile bir Alman sübayı, Ren nehrini kayıkla geçerek Huningue civarındaki Fransız makamlarına teslim olmuşlardır.

Bunlardan birisi şöyle demiştir: «Ren üzerine dubalardan bir köprü kurunuz göreceksiniz ki, binlerce Alman askeri bu köprüden sizin tarafınıza geçeceklerdir.»

Amsterdam, 11 (A.A.) — Maasde gazetesinin Brüksel muhabiri bildiriyor:

Son günler zarfında eli kadar Alman askeri, hududu geçerek Belçika askeri makamlarına teslim olmuştur. Dün de yirmi kadar Alman askeri kaçmıştır. Bu Alman askerleri, Brüksel kıyısında yerleştirilmiş bulunmaktadır.

İngiltereden Göringe cevap

Londra, 11 (Hususi) — İstihbarat bü-

rosu bir bülten neşretmiştir. Bu bülten de ezcümle deniyor ki:

— Resmî mahfeller, Mareşal Göringin Cumartesi günü söylediği nutku. Alman siyasetinin iflâs ettiğine bir delil sayılmaktadır.

Aynı mahfeller, Hitlerin ecnebi devletlere birçok defa vâdelerde bulunmuş olduğunu, fakat daima sözünde durmadığını tebarüz ettirdikten sonra, bu defa Göringin nutkunda ileri sürülen sulh teklifine itimad edilemeyeceğini beyan etmektedirler. Böyle bir teklif, ancak sözüne sadık bir Alman hükûmeti tarafından yapıldığı takdirde nazarı itibara alınabilir.

Hitler, Alman halkını da aldatmıştır. Çünkü Almanlara sulh vâdeden Führer, müzakere yolu varken harbi tercih ederek Lehistan'a hücum etmiştir.

Göring, İngilterenin yeni bir Versay yaratmak niyetinde olduğunu iddia etmiştir. Halbuki bu yalandır. İngiltere ne yeni bir Versayı, ne de Alman milletinin mahvolmasını istemektedir.

Biz, âdil ve devamlı bir sulh istemekteyiz. Ve bu sulhün istihsaline kadar harbe devam edeceğiz.»

Alman sosyalistlerinden İngiliz işçilerine mesaj

Londra, 11 (A.A.) — Müstakil işçi partisi bugün Almanya müstakil sosyalistlerinin bir mesajını almıştır. 30 Ağustos tarihli olan bu mesaj bitaraf bir menleket vasıtasile gizli olarak geçmiştir.

Bu mesaj, hâlen Alman işçilerini kontrol eden Gestapo'ya rağmen gayrikânumî mücadelenin devam ettiğini, istihkâm amelesine dağıtılan beyanmaların işçiyi «Hitler'in taarruz ve harbi politikası» ile mücadelaye davet etmekte bulunduğunu bildirmektedir.

Pariste tehlike işareti

Paris, 11 (A.A.) — Gece saat dördü altı geçte, tehlike düdüklü, Parislileri uykudan uyandırmış ve kadın, erkek bütün halk intizamla sığınaklara dolmuştur. Saat beşi yirmi geçte, düdüklü, alarmanın nihayet bulduğunu ilân etmiştir.

Mussolininin hazırladığı yeni sulh plânı

(Başarılı 1 inci sayfada)

İtalyada tevkifler

Roma, 11 (A.A.) — Polis Cenovada yanlış haberler yaymaktan suçlu dört İtalyanı tevkif etmiştir.

Gazeteler bu münasebetle yaptıkları neşriyatta, yaşadığımız vahim anlarda her İtalyanın yurda sevgi ve rejime merbutiyet olan ilk vazifeleri unutmaması ve Mussolininin söylediği gibi sükûnetle çalışması icab ettiğini kaydediyorlar.

İngilteredeki Avusturyalılar

Londra, 11 (A.A.) — İngilteredeki Avusturyalılar komitesi, Avusturyanın Almanya'ya ilhakını tanımayan Avusturyalıları İngilterede temsil etmek üzere bir icra komitesi teşkil etmişlerdir. Bu komite Avusturyalıların İngiliz harb servislerinde teşriki mesaisini temin edilecektir.

Bursanın kurtuluşu

Bursa 11 (A.A.) — Bursanın kurtuluş yıldönümü bugün çok parlak tezahürat ve merasimle tes'it edilmiştir.

takdirde esir düşmeleri tabiidir. Fakat Almanların yaptığı yalnız bu kadar ise ve eğer Leh ordusunun büyük kısmı hakikaten Vistül ve San şarkına geçmeğe muvaffak ol - mussa Lehistan harbi bitmiş değil, daha yeni başlayacak demektir.

Şu anda görülüyor ki Leh ordusu Narev ve Bug nehirlerinden San nehri gerilerine kadar 350 kilometrelik bir cephe üzerinde yayılmış bulunmaktadır. Bu vaziyet tehl - keldir. Onun için Leh ordusunun bu geniş hattı dağıtarak değil, süratle gruplanarak Almanların şimali veya cenubi Polonyada birbirinden uzak bulunmakta olan ordularından birine bütün kuvvetlerle taarruz ederek müdafaa etmeleri iktiza eder. Aksi takdirde Almanlar gene cenubdan San nehrini ve şimdiden de Narev ve Bug'u aşarak Leh ordusunu yeniden iki kıskaç arasında almaları ve Vistül ve San'ı terkete mecbur etmeleri kabildir. Bu sebeble bugünler Leh başkumandanlığı ile Leh ordusu için tarihî büyük imtihan günleri olacaktır.

H. E. Erkilet

Avrupadan dönen talebelerin vaziyeti

Ankara, 11 (Hususi) — Avrupadaki tahsillerini tamamlayamayan dönen talebelerimizin Üniversite veya yüksek mekteplerimize devam edip tahsillerini tamamlayabilmeleri için girecekleri mekteb ve sınıfları tesbit etmek üzere Üniversite Rektörünün riyaseti altında fakülte dekanları, Yüksek Muallim, Yüksek İktisad ve Ticaret mektebi müdürleri, Avrupa talebe müfettişleri, yüksek tedrisat şube müdürü ve mühendis mektebi mümessillerinin iştirakile bir komisyon teşekkül etmiştir. Gerek Fransa, gerek Almanya ve gerek memleketimizdeki tedris tarzları ve ders programları gözönünde tutularak talebeden lisan öğrenmekte olanlar, tahsile henüz başlamış bulunanlar, iktisad şubelerine geçmiş tahsillerini ikmal etmek veya doktora yapmak üzere bulunanların vaziyetleri ayrı ayrı tetkik edilecek ve ona göre girecekleri mekteb ve sınıflar tesbit edilecektir.

Göring'in nutku söylendikten sonra tadil mi edildi ?

Bükreş, 11 (A.A.) — Göring'in nutkunun D. N. B. tarafından neşredilen metnine radyoda dinlenen hakiki metin arasında fark olduğu ve nutkun şimdiki ihtilâfa karışmağı lüzumlu addettikleri takdirde Yugoslavyayı ve Romanyayı tehdit eden parçalarının çok zayıflatılmış bulunduğu hayretle öğrenilmiştir.

Ankarada hava tehlikesinden korunma tecrübeleri

Ankara, 11 (Hususi) — Hava tehlikelerine karşı pasif korunma tecrübeleri bugün stadyum sahasında küçük mikyasta yapıldı. Önümüzdeki günlerde tecrübeler bütün şehirde yapılacaktır.

HATİCE SULTAN

YAZAN: ZİYA PAKIR

Kabakçının son talebi

Fakat Aygır İmam, mağrur ve küstah bir tavırla 3 üncü Selim'in karşısına dikildi. Kendisine tevdi edilen vazifeden son derecede memnun ve mesrur görünür. Şu adamın halinde ve vaziyetinde, en küçük bir edeb ve hicab eseri bile mevcut değildi.

3 üncü Selim, o kadar lütüflarda bulundu-ğu bu adamı bu kadar mütecasir bir eda ile görünce büyük bir teessüre kapılarak kaşlarını çatı. Fakat, hissiyatını anlatmamak için derhal kendini topladı. Mutadî veçhile büyük bir nezaket ve iltifat gösterdi. Karşısındaki erkân milderine oturması için, Aygır İmama emir verdi. Sonra, halim ve münis bir sesle:

— Nasılsınız, İmam efendi? Çoktanberi görüşemedik... Ne var, ne yok?..

Diye, söze girdi.

Aygır İmam, padişahın bu nezaketi ve iltifatına mukabele etmek şu tarafa dursun, sanki hatasından dolayı padişahı tekdire gelmiş gibi başını tartarta dik bir sesle:

— Ne olacak? İsmail paşa gibi dindar bir vezirin kadri kıymeti bilinmedi. İbrahim kethüdaya itibar buyruldu... İbrahim kethüda, cihani harab etti. Anın şerrinden, iki senedir Tokat arpalığını iltizam edemedim. Zimamı mülk, ana teslim buyruldu. Azkalsın, anın sözle, İsmail paşa gibi sadık bir vezir, idam edileyazdı.

Diye, mukabele etti.

3 üncü Selim, şimdiye kadar hiç kimseden bu derede acı sözler işitmemişti. Onun için, bir söz bulamıyarak, müteessir vir tavırla:

— Öyle değil, hoca efendi.. öyle değil... Diye, kekeleydi.

Tam o sırada Aygır İmamın gözleri, kapının yanında elpençe divan duran silâhtar All paşa ile Emin ağaya ilişti. 3 üncü Selim'in bu sadık bendeleri, efendilerine karşı gösterilen bu edebîselce hürmetsizlikten son derecede öfkelenmişlerdi.

Ancak o zaman, Aygır İmamın aklı başına geldi. Gözlerini, onların hiddetli nazarlarından güçlükle ayırabilmek:

— Ne bileyim? Biz, böyle işittik.

Diye, sözlerini tevîl etmek istedi.

3 üncü Selim, artık sözü uzatmak istemedi. Ve hattâ, onun saraya niçin geldiğini sormaya bile lüzum görmedi.

All paşa ile Emin ağaya hitab ederek:

— Alın, götürün hoca efendiyi.. rahat etsin.

Dedi.

Padişahın iki silâhtarı, derhal Aygır İmamın kollarına girdiler. İzzet ve hürmetle dışarı çıkardılar.

— Efendi hazretleri! Şuraya buyurun da, bir kahve için.

Diye, Sünnet odasının bitişindeki (Avadanca) tabir olunan (Sofa bekçileri)nin odasına soktular.

Bu odada; başlala Tayyar efendi; kuranadan Hasan bey, Hasoda kâhyası diğer Hasan bey vardı.

All paşa, gizli bir işaretle bunları dışarı çıkardı. Sonra, kahve ısmarlamak bahanesiyle kendisi de çıkarak:

— Şu kapıyı bekleyin. İçeriye kimseyi sokmayın.

Diye, kulaklarına fısıldadı. Tekrar içeri girdi.

— Efendi hazretleri! Bizler, kadimden beri dost ve kapı yoldaşınız. Şayed burada mahrem bir hal cereyan etse, bunu ahıra faş etmeseniz, değil mi?

Dedi.

Aygır İmam, yeni bir dedikodu mevzuu yakalıyacağına sevinerek:

— Aman efendim, ne münasebet... İster-seniz, zevcelerimin üzerine yemin edeyim.

Diye mukabeleden sonra, yemin ve şart etti.

Bunun üzerine, All paşa birdenbire, Aygır İmamın karşısına dikildi.

— Bre, kârata.. bre, kodos.. bre, ekmek ve tuz haini! Sen, kim olursun da efendimizin huzurunda bidebane bezeyan edersen.

Diye, Aygır İmamın üzerine hücum etti.

3 üncü Selim'in iki silâhtarı, dev cüsselli Aygır İmamı yere yatırdılar. Kumbet gibi karnım üstüne çullandılar. Sımsıkı ağzını tıkadılar. Kan çıkamamak şartile; sille, tokat, yumruk ve tekmelele yerlerde yuvarladılar.

Aygır İmamın çehresi, simsiyah kesildi. Az kalsın, kafasına kan hücumundan, bu dayak altında can verecekti.

Kapıda bekleyenlerden, başlala Tayyar efendi, bunun farkına vardı. Hemen odaya girerek:

— Aman, ne yapıyorsunuz? Herif burada ötür kalırsa, Kabakçının elinden yakamızı kurtaramayız. Belki, zati şahâne efendimizin başları na bir iş çıkar.

Diye, bağırıldı.

Bunun üzerine, All paşa ile Emin ağa, Aygır İmamı bırakarak odadan çıktılar. Kapının önündekiler içeri girerek, yerde inim inim inliyen o müfsid herifi kaldırıp bir köşeye oturtular. Soğuk sularla yüzünü yıka-

dılar. Vücudünün bere yerlerine keten to-

humu ve hafif çiçeği lapaları yapıştırdılar. — Ah, İmam efendi.. siz, Üema silkine dahil olmuş bir zatınız. Böyle, etliye sü-

liye niçin karıştınız?

Diye, konuşmaya başladılar.

Aygır İmam, burada da yalan söylemekten ve iki yüzlülük etmekten çekinmedi:

— Ay, efendim.. Kabakçı denilen o şaklin elinden kurtulmak mümkün mü? Beni, cebir ile hanemden dışarı çıkardı. Zor ile başıma bir vazife doladı... Şimdi de, bu vazifemin encamını bekler durur. Eğer, hemen avdet etmeyip biraz daha geçkirimsem, ihtimal ki sarayı hümayuna hücum vukubulur.

Diye, tehdide girdi.

Tayyar efendi ile arkadaşları, vaziyetin nezaketini takdir ettiler. Aygır İmamın vazifesinin neden ibaret olduğunu sorup öğrendiler. Ve derhal 3 üncü Selim'in huzuruna çıkarak:

— Aman, şevketli efendimiz... Şu mel'un herife iyi kötü bir cevap verilsin de, buradan yıkılıp gitsin.

Dediler... 3 üncü Selim, şehzadelerin, emniyet altında görülmediğine teassif etti:

— Varın, söyleyin.. benim zürriyetim yok-

tur. Şehzadeler, benim evlâdım ve göz nurumdur. Maazallah, ben anlara sulkaş eder de, Ali Osman sülâlesini inkıraz sevk eyler miyim? Bu, ne bed düşüncedir ki, anlardan şüphe edilir.

Diye, cevap verdi.

★

Bu cevabı alan Aygır İmam, vücudündeki yumruk ve tekme berelerinin ızdırabından iki tarafına sallama sallama Orta kısıya kadar, müşkülât ile yürüyebildi. Orada, kapıcı ağaların yardımı ile mahud dev cüssell katırına bindi. Doğruca, Atmeydanındaki Kabakçının karargâhına gitti.

Eğer, Aygır İmamın yerinde bir başkası olsaydı, hiç şüphesiz ki her şeyden evvel, yediği o sunturlu dayağı nakledirdi. Fakat Aygır İmam, dayaktan bahsetmeyi, bir türlü gururuna yediremedi. Gayet neş'ell bir eda ile Kabakçının önünde durarak:

— Aman, ağa hazretleri! Zati şahâne, mübarek isim ve göhretinizden o kadar yılmış ki; kendisine haber gönderdiğim zaman, haremden koşa koşa geldi. Saraya, namınıza gittiğim için, izzet ve ikramda zerre kadar kusur göstermedi. Hattâ, birkaç kere hal ve hatırı şerifinizi sual etti.

(Arkası var)

İstanbul Belediyesi İhaleleri

İlk teminat	Muhammen bedeli	Tahmin bedeli	İşin Tanımı
8,65	115,32		Aksaray yangın yerinde 21 inci adada 19,22 metre murabba arsının satışı
3,87	51,50		Aksaray yangın yerinde 21 inci adada 10,30 metre murabba arsının satışı
		Se elik	
33,75	150,00		Yeni Sebze Halinde 1/2 numaralı arşivesiz yazıhane (Üç senelik)
33,75	150,00		Yeni Sebze Halinde 16/2 numaralı arşivesiz yazıhane (Üç senelik)

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. İhale 22-9-99 Cuma günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Şartnameler Zabit ve Muameleat Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taahhüt ilk teminatın buz veya münafakası ile ihale günü mayyena saatte Daimi Encümende bulunmaları. (708)

İlk teminat	Tahmin bedeli	İşin Tanımı
11,87	153,25	Fatih yangın yerinde Samipaşa sokağında 205 cü adada 6 metre yüzölçü ve 90,43 metre murabba sahali belediye malı arsının satışı.
9,38	125	Fatihte Çırcır yangın yerinde 24 cü adada 12,50 metre murabba belediye malı arsının satışı.
1,18	15,70	Fatih yangın yerinde Sarıgözel caddesinde 114 cü adada 6,28 metre murabba belediye malı arsının satışı.
4,01	53,46	Fatih yangın yerinde 130 cü adada 17,82 metre murabba belediye malı arsının satışı.
2,25	30	Aksaray yangın yerinde Azimkâr sokağında 13 cü adada 10 metre murabba belediye malı arsının satışı.
11,72	156,30	Aksaray yangın yerinde Çukurçeşme sokağında 21 cü adada 15,65 metre murabba yüzölçü belediye malı arsının satışı.
		Senelik kira
0,90	12	Kapalıçarşıda Alipaşa hanında hususî idare malı 11 No. lu odanın kiraya verilmesi.
4,05	54	Üsküdar'da Karacaahmed caddesinde 79/81 No. lu dükkânın kiraya verilmesi.
4,05	54	Süleymaniyyede Dökmecilerde 1 No. lu dükkânın kiraya verilmesi.

Muhammen bedelleri ile ilk teminatları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameler Zabit ve Muameleat Müdürlüğü kalemindedir. İhale 14-9-99 Perşembe günü saat 14 de Daimi Encümende yapılacaktır. Taahhüt ilk teminatın makbuz veya mektubları ile ihale günü muayyen saatte Daimi Encümende bulunmaları. (6789)

Kırıkkale Gedikli Usta Hazırlama Okulu Birinci Sınıfına Talebe Alınıyor

1 — Yatılı ve parasız olan Kırıkkale askeri san'at lisesindeki gedikli usta hazırlama okulu birinci sınıfına aşağıdaki şartlara göre talebe kaydı kabulüne başlanmıştır.

2 — Kayıt kabul şartları:

- Beş sınıflı ilk okulu bitirmiş olmak.
- Vücudünün teşekkülâtı düzgün, ahenkli, sıhhati yerinde olmak.
- kendisi ve ailesi kusursuz bir ahlâk ve seciye sahibi olmak.
- terki tahsil müddeti iki seneden fazla olmamak.
- 14-17 yaşında olmak ve bu yaşlara aid boy ve ağırlık hadlerine uygun olmak.

f. Evvelce gördüğü tahsil derecesini gösteren şahadetname veya tasdiknameyi haiz bulunmak.

g. Gedikli okuldan ders ve vukuat, sağlık durumlarından çıkarılmış olmamak.

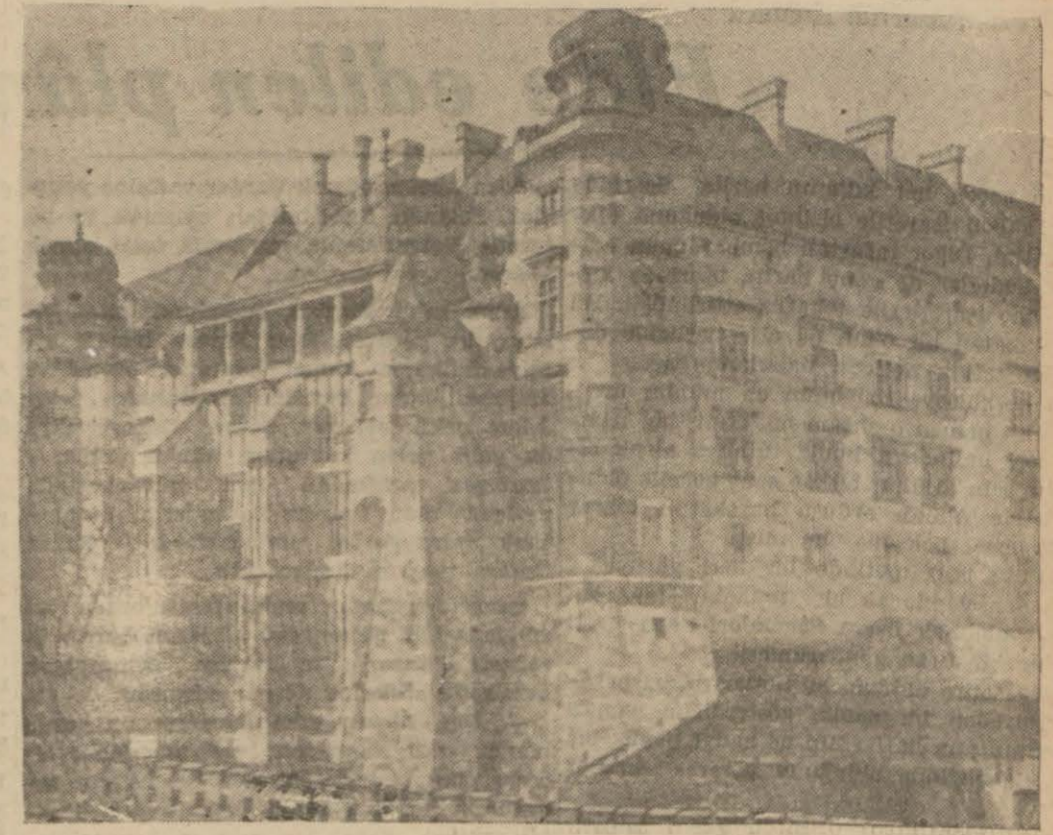
h. köy veya nahiyeli olmak ve nüfus hüviyet cüzdanında doğduğu köy veya nahiyeye yazılı olmak, yahud köy ve nahiyeden farkı olmayan ve orta okulu bitirmemiş kaza merkezlerinde doğmuş bulunmak ve bunların tahsil için kaza ve şehirlere gelmiş olmak.

3 — Bu şartları haiz olanlar askerlik şubelerine müracaat ederek fazla izahat alırlar.

4 — Askerlik şubelerince kaydı kabul için müracaat Eylül sonuna kadar kabul edilir. 286, 6364

Harbin başladığı günlerde Varşova

YAZAN: Ercüment Ekrem Talu

Pilsudski Karakovide bu şatoda yatıyor

Varşovanın en büyük iki caddesinden biri olan Marşalkovska nın 107 numara sında, Hemşinli bir vatandaşın işletmekte olduğu «Ekmek ve pasta» fırınına mülhak kahvedeyim.

Lehistanın payitahtında en iyi ekmeği burası yapar ve en iyi Türk kahvesi burada içilir. Esasen, eski Çarlık Rusyasile, yeni Lehistanda, ince fırıncılığın Türk lere hâs bir zanaat olması an'ane haline gelmiştir.

Bu, mevzuabahas ettiğim yerde hep bizim Karadeniz uşakları hamurkârlık ve pişiricilik ederler. Senelerdenberi burada yerleşmişler, dilini ve âdetlerini öğrenmişler, san'atlarını, ihtisaslarını, biraz da millî bir gurur duyarak halkın rağbetine arz ediyorlar.

Saat beş.. dairelerden, müesseselerden çıkan memurlar bir kere buraya, bu dükkâna behemhal uğruyorlar. Sardırdıkları somunu koltukluysarak, parasını da kasaya ödedikten sonra aynı sessizlikle çıkıp gitmelerini seyrediyorum.

Ortalıkta ağır bir hava var. Alman orduları mütemadiyen hududlara yığılmaktadır. Jagellonların mukaddes yurdunun üzerinde yaman bir tehlike doluyor. Ve o kaşmaklı nafkasını almağa gelen Leh kadını, Leh erkeği bu geceyi esen korkulu rüyalarla geçirecek. Maamafih o, böyle kâbuslu uykulara alışık bir milletin ferdidir. Tarihte, Lehistanın rahat yüzü gördüğünü kaydeden hangi fasıl var?

Bir aralık, içeriye bir kadın girdi. Kıyafeti diğerlerinkine benzemiyor. Kalın spor çoraplarının üzerine inen kısa, plise bir eteği, üzerinde de izcilerin gömleğine benzeyen bir bluz var. Yüzüne dikkatle baktım: Kırk yaşını belki de henüz idrak etmemiş. Daha ince olsa, daha da genç görünecek. Tezgâha sokulup, bir ekmeğe te o sardırdı, gitti. Yanımdaki masada oturanlar aralarında bir şey konuşuyorlar. Kulak misafiri oldum.. kadın, [Millî kadımlar lejyonu] una mensub imiş.

Millî kadımlar lejyonu.. evet: Tâ, Lehistanın istiklâline yeniden kavuştuğu ilk gündenberi, memleketinde kadınlar böyle bir teşekkül vücutte getirmişler. Bu teşekkül hükûmeteçe resmen tanınmış. Nizamnamesi, her şeyi tamam.

Birisine sordum:

— Bunlar ne iş görecekler? Harbe mi gidecekler?..

— İcabında onu da yaparlar, cevabını verdi. Lâkin asıl gayeleri bu değildi.

— Ya?

— Harb vukuunda, bütün erkeklerin memleket müdafaasına koşabilmeleri için, cephe gerisi hizmetlerinde koca, baba ve kardeşlerini istibdale hazırlanmışlardır. Bundan başka pasif müdafa hüsusunda da bu lejyon azasının oynıyacakları mühim roller vardır.

— Ne kadar azası var bu teşekkülün?

— Hemen diyebilirim ki on yediden, kırka kadar bütün kadın ve kızlarımız lejyona dahildirler. Bu sayede, eli silâh tutabilen erkeklerimizin kâffesini de, icab ederse cepheye sevk etmek imkânını bulacağız!

Akşam, tarihî şehrin üzerine müstes. na bir hüznle çöküyordu. Birdenbire

tenhalâşan kahvede oturacak olsam ben de hüzünlenecektim. Dışarıya çıkıp, ilk geçen tramvaya atladım. Arabanın sahanhğından etrafi seyrediyordum. Nerede, benim sekiz yıl evvel bıraktığım şehir, neşe kaynağı Varşova? Mağazaların cephesinde yanan neonlu reklâmlarda bile bir sönüklük var. Yaya kadımlarda, müzikli, danslı eğlenti yerlerine akan eden keyifli insanlardan eser yok. Çocukların dahi yüzleri gülmüyor. Onlar da tehlikeyi sezmişler, geçirilecek çetin imtihan onlara da anıtlmış.

Saski parkının yanı başından başıyan Yahudi mahallelerinde hava biraz değişiyor gibi. Kapı önlerinde küçük küçük gruplar teşkil eden cübbeli perçemli insanlar hararefli hacaretili konuşuyorlar. Korku mu? Belki de. İrkin ezeli düşmanı buralara da uzanırsa, ne olacak? Bu ihtimal hatıra gelir de, insan korkmaz mı?

Parkın kapısında tramvaydan indim, yürüdüm. Öropeeski otelinin altındaki meşhur kazino tenha. Vaktile burası adam almazdı. Şehrin, kalbur üstüne gelen sosyete kadımları, en sık, en yakışıklı, en kibar erkekler masaları ısgal ederler, pahalı mezelerle vodka içer, kokteyl alırlardı.

Bir iskemleye iliştim. Garson benim bu cüretimden, yabancı olduğumu fark etmiş olacak ki, ne içeceğimi benden, fransızca sordu.

Önündeki geniş meydana nazır büyük erkânharbiye ve hariciye binalarının pencerelelerinde ışık var. Belli ki, bu saatte, her iki dairede de çalışılıyor.

O meydanda, millî bayram günlerinde geçid resmi olur, Mareşal Pilsudski Leh kit'alarını teftiş ederdi.

Yarın, bu aynı meydanda acaba hangi mahmuzlar sıkırdayacak?

Biri önmüde, diğeri yanımda uzanan iki caddenin ikisi de bomboş. Karşımda, kazinonun parmaklığına bir gölge dayandı.. bir şeyler murıdanıyor ki ben duymuyorum. Acaba para mı dileniyor? Yoksa, memleketinin mukadderatına dua mı ediyor?

Nazarların ileriye doğru uzandı.. parkın kapisının önünde yatan meçhul Polonya askerlerinin mezarı üzerinde yanan alev, vakit vakit hız alıyor.. göklere yükseliyor..

O da bir dua gibi!

Ercüment Ekrem Talu

Edirne belediye reis vekilliği

Edirne, (Husu- sî) — Trabzon mebusluğuna seçilen Belediye Reisi Şerif Bilgen bu sabah Ankaraya hareket etmiştir. Reis vekilliğine encümen azasının eczacı Ferid Çardaklı tayin olunmuştur.

Reis vekâletini zaman zaman yapmış olan Ferid Çardaklı kültürlü ve kendisini sevdirmiş bir zattır.

Tayyare Piyangosu

27 inci tertibin 5 inci keşidesi bugün bitti. Kazanan numaraları aşağıdaki sütunlarda bulacaksınız

50,000 lira kazanan

20431

Sonları (31) rakamları ile nihayetlenen bütün biletler (20) şer lira, onda bir hesabı (2) şer lira amorti kazanmışlardır.

15,000 lira kazanan

14750

Sonları (5) rakamları ile nihayetlenen bütün biletler (20) şer lira, onda bir hesabı (2) şer lira amorti kazanmışlardır.

12,000 lira kazanan

32557

10,000 lira kazanan

32760

3000 lira kazananlar

18321 23132

1000 lira kazananlar

18441 22738 27724 28523

500 lira kazananlar

20285 2246 621 16143 39560 32585

25660 21846 37953 34267 26494 11754

12453 18354 10736 22326 4483 22461

7691 5647

200 lira kazananlar

36388 6360 17007 1157 30756 10756

6286 24526 6234 19344 28226 39896

38360 33154 10736 22326 5027 710

11265 33221 6767 1822 22617

100 lira kazananlar

33300 20927 39133 5393 21280 10137

4009 15601 26526 4613 1470 20950

33473 29010 3995 26610 2429 23679

958 6559 13893 32039 6555 34490

21239 35062 35821 21170 24737 13360

24244 24605 27160 30207 7138 27869

28933 18056 12874 52208 10300 24612

50 lira kazananlar

11546 32474 22810 32552 20932 7664

34425 7194 16058 18702 322 10652

12845 12739 32675 7649 1463 33050

26528 12639 37628 10383 38381 25166

12484 12446 3673 12994 7030 24973

9305 22391 36590 4393 36563 7415

17447 21314 15809 15498 11547 26133

36299 9991 30594 35769 24433 3582

36919 26449 30104 8987 20573 32585

SPOR

Dün gece Galatasaray Şişliyi 1-0 yendi

Türkiyede ilk defa olarak dört klüp arasında tertib edilen gece maçlarının ikincisi dün gece Taksim stadında iki bin seyirci önünde Şişli ile Galatasaray arasında yapıldı.

Galatasaray eskiden talebe olan Bü- lünd, Eşfak ve Salimi de kadrosuna alarak şu şekilde sahaya çıktı:

Osman - Salim, Faruk - Yusuf, Enver, Celâl - Salâhattin, Eşfak, Cemil, Buduri, Bü lünd.

Şişli her zamanki kuvvetli kadrosunu aynen muhafaza ediyordu.

Projektör tertibatında birinci maçta görülen kusurlar izale edilmiş ve yeni- den ilâve edilen lâmbalarla ışık mükem- mel bir hale getirilmişti.

Oyuna Adnan Akın'ın hakemliği altın- da tam saat dokuzda başlandı. Süratli bir şekilde oynanan müsabaka on beşin- ci dakikadan itibaren Galatasarayın hâ- kimiyeti altına girdi ve 23 inci dakikada merkezden yapılan yeni bir hücumda karşılıklıktan istifade eden Bü lünd yegâ- ne golü çıkardı ve devre bu şekilde bitti. İkinci devrede her iki tarafın çalışma- sı bu neticeyi değiştirmede ve müsabaka 1-0 Galatasarayın galebesi ile nihayet- lendi.

Siyaset âleminde

(Baştarafı 3 ncü sayıfada)

biri en muvafık zamanda alacağında şü- phe yoktur. Şu hale göre devletimizin si- yasetini başka cümlelerle bir de şöyle ifade edebiliriz:

Türk mütevaciz değildir ve olmayacaktır. Fakat hiçbir tecavüze boyun eğme- sine de imkân yoktur.

Selim Ragıp Emec

9 Eylülde İzmir fuarını 37.911 kişi ziyaret etti

İzmir, 11 (A.A.) — 9 Eylül kurtuluş bayramı akşamı şenliklerinde fuarı 37.911 kişi ziyaret etmiştir.

Fuar dün gece üçüncü haftasını ikmal etmiş ve 22 günde fuarı ziyaret edenlerin sayısı 491.995 i bulmuştur.

Bir otomobil bir komisyoncuya çarptı

Beşiktaşta Abbasağa mahallesinde oturan gümrük komisyoncularından Ni- yazı Akaretler caddesinden geçmekte i- ken Dolmabahçe caddesinden gelmekte olan ve şoför Abdinin idaresindeki 2430 sayılı otomobilin çarpmasıyla ayağından yaralanmıştır.

Yaralı tedavi altına alınmış, suçlu şo- för yakalanmıştır.

Boyoğunda BAKER mağazalarında
Başka hiçbir müessesese, hali hazırda kız ve erkek mekteb talabesine, genç bay ve bayanlara mahsus her- boy-la ve her zevkle uygun kostüm- ler, empermeabilize pardesiler, pal- tolar ve spor elbiseleri gibi zengin ve şık giyilecek eşya koleksiyonunu takdim edemez. Şartlar ve fiyatlar her yerden müsaid ve ucuzdur. Daima BAKER etiketini tercih ediniz.

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Subeleri:

İSTANBUL (Galata ve Yenice) MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Subeleri:

SELÂNİK - ATİNA

Her nevî banka muameleleri

Kiralık kasalar servisi

Askerlik bahisleri

(Baştarafı 6 ncü sayıfada)

- 1 Motörlü kor kumandanlığı.
- 2 motörlü fırka.
- 1 Dağ ordu kumandanlığı.
- 5 dağ tümeni (Alpin veya bersag- leri).
- 7 Hudud kumandanlığı.
- 12 hudud muhafız alayı.
- 11 hudud muhafız topçu alayı.

Bunlardan başka Libyada:

- 1 Ordu kumandanlığı.
- 2 Kor kumandanlığı.
- 4 Motörlü piyade tümeni.
- 1 Yerli kor kumandanlığı.
- 2 Yerli tümeni (kadrosu İtalya sübay ve erbaşlarından mürekkebe).

Habeşistanda ve Somalide:

80,000 insan mevcudlu bir müstemleke ordusu.

Arnavudlukta:

Miktarı ve teşkilâtı meçhul bazı kuv- vetler.

Bugün İtalya birçok sınıfları silâh altı- na almış bulunmaktadır.

Milis teşkilâta gelince bunlar da bugün 132 lejyondur. Her lejyonda bir siyah gömleklî taburla harbe elverişli 5 gençler teşkilâtı ve bir mahalli muhafaza taburu vardır ki bu sonuncusu ihtiyarlardan

mürekkebe olduğu için seyyar hizmete el- verişli değildir.

Bir harb halinde siyah gömleklî ta- burlar ya ordunun büyük cüzütamları na tevzi ve raptedilecekler veyahud Ha- beş ve İspanya harblerinde olduğu gibi bunlardan milis fırkaları vücade getiri- lecektir.

Yarımadanın hava ve sahillerinin mü- dafaası mahalli taburlara mevdudur.

Bunları toplarsak görürüz ki Habe- şistan, Somali, Libya ve Arnavudluk ha- ricinde, nefsi İtalyada, seyyar ordunun kuvveti halen 3 ü seri, 2 si zirhlî, 2 si mo- törlü ve 5 i dağ olmak üzere cem'an 57 fırkadan ve bunlardan maada 12 hudud alayı ile takriba 132 siyah gömleklî ve gene o kadar mahalli muhafız taburu- dan mürekkebedir. Bir İtalyan fırkasında yalnız 6 piyade taburu olacağına göre bir umumî seferberlikte 132 siyah gömleklî taburla 7 hudud alayından vesairenden daha 30 fırka teşkil olunacağı kabul o- lunursa İtalyan ordusunun bir harbde 87 fırka kadar çıkarabileceği tahmin oluna- bilir. İşte İtalya ordusunun kuvvet ve manzarası halen bundan ibarettir.

H. E. Erkilat

Emniyet Sandığı Müdür- lüğünden:

Gazetemizin 24/8/39 tarihli nüshasının 13 üncü sayfasının ikinci sütununda çıkan 938/221 numaralı artırma ilânının Fatma Nöber vesaireye aid Kızıtaşında Mustafa- bey mahallesinin Boston sokağında bah- çeli ahşab evin yeni numarası «1» ve nu- marataj 1-1 olduğu halde yeni 1 numara yazılmamıştır. Tashih olunur. 11-9-39

Adalar Sulh Mahkemesinden:

Burgazadasında Uzunol civarında sakin İken ikametgâhi meçhul Hakkı kızı Hayri- yeye:

Hazinenin aleyhimize açtığı 154 lira, 54 kuruş alacak davasından dolayı çıkarılan davetiyeinin gösterilen adreste bulunmadı- ğınız cihetle hakkınızda gıyab kararı ve - rilmîş ve duruşma, 6/10/939 tarihine mü- sadif Cuma günü saat 10 a bırakılmıştır. İ- şbu ilân neğrinin ertesi gününden muteber olmak üzere on beş gün zarfında itiraz et- mediğiniz takdirde vâkiaları kabul etmiş addolunarak duruşmaya kabul edilmeyece- ğiniz, tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. 939/67

TIFOBİL

Dr. İHSAN SAMİ
Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için ağızdan alınan tifo haplarıdır. Hiç rahatsızlık vermez. Herkes alabilir. Kutusu 50 Kr.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Lira Kuruş	% 7,5 teminatı Lira Kuruş	Eksiltme Şekli	Saatleri
-------	---------	------------------------	---------------------------	----------------	----------

Kalibre çeliği	435.15 Kg.	456.90	34	26	Açık Ek. 14
Simantasyon çeliği	19645	6875.75	515	68	Kapalı Z. 15
Karbon çeliği	2335	1515.75	173	68	Açık Ek. 15 30
Krom Sipasiyol Çe.	1024	1382.40	103	68	» » 16
Üstüpi	5000	1474.50	110	58	» » 16,30

I — Şartname ve listeleri mucibince yukarıda yazılı «5» kalem muhtelif malze- me hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.

III — Eksiltme 14/IX/939 Perşembe günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şu- besindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler hergün sözü geçen Şubeden parasız alınabilir.

V — Kapalı zarf münakasasına girecekler mühürlü teklif mektublarını kanunî edecek kapalı zarflarını eksiltme saatinden bir saat evvel mezkûr komisyon baş- kanlığına makbuz mukabilinde vermeleri, diğer eksiltmelere girecekler teminat akçeleriyle birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «6799»

Cinsi	Miktarı	Muh. B. Lira kr.	%7,5 te- minatı Lira kr.	Eksiltme şekli	saatleri
-------	---------	------------------	--------------------------	----------------	----------

Kıyım Bıçağı 40 S/m lik	2500 adet sif	18200	1365	Pazarlık	10
Karton Bıçağı muhtelif ebatta	23 » »	317 20	23	a79kç eksiltme	11

I — Şartname ve resimleri mucibince yukarıda yazılı 2 kalem malzeme hiza- larında gösterilen usullerle eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleri muvakkat teminatları eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.

III — Eksiltme 13/IX/939 Çarşamba günü Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Kıyım bıçakları şartnamesi her gün sözü geçen şubeden parasız ah- nabileceği gibi karton bıçakları resimleri de görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (7133)

Son Dakika:

Varşovanın bir radyosu Almanlarda bir radyosu da Lehlilerin elinde

Berlin 12 — D. N. B. ajansı bildiriyor: (Varşova I) radyosu Polonya lisanında neşriyat yapmasına rağmen Almanların tebliğlerini neşretmektedir. Bundan anlaşılacağına göre (Varşova I) radyosu Almanların (Varşova II) rad- yosu da, Polonyalıların elindedir.

İngiliz askerlerinin garp cephesindeki faaliyeti

Londra 12 (Hususi) — Bugün ilk defa İngiliz kuvvetlerinin garb cephe- sinde, Fransız kuvvetleriyle birlikte Almanlara karşı harb etmekte olduğu ifşa edilmiştir.

Bu münasabette Fransız askerî münekkidi Dorjelesin, İngiliz askerî hak- kında beyan ettiği şu mütalea da ilâve edilmektedir.

914 de nazarın, İngiliz askerini pek daha hazırlıklı ve daha iyi talim gör- müş bir vaziyette buluyoruz. Bunların sayısı da ehemmiyetli bir yekûna ba- nı olmaktadır.

35336	28568	30304	4935	33251	33948
12592	26412	7219	16265	20638	7354
29999	29472	34610	39126	25669	39681
1350	13035	13693	25099	33685	14897
24343	25604	23641	23555	10520	7116
24131	16581	7589	37269	25477	9271
16616	37264	31310	29678	9575	36980
29669	39187	1826	18585	2131	981
31045	33415	12862	9449	28628	22687
15255	12853	8262	9141	10443	34140
10942	7031	14140	32221	15692	9212
36877	182	14004	18832	14536	13088
34033	37466	20802	23484	36931	8104
8065	8897	29326	1993	19291	30977
1173	21812				

30 lira kazananlar

3975	3336	17834	24963	16528	34530
4981	4952	33660	3902	27342	31616
29550	39608	6246	33791	18711	9349
22639	4428	15442	18544	18481	21884
4673	39875	19734	25034	9752	21514
37173	11120	16731	168	2634	31646
11565	33203	27335	27456	8781	15693
5576	15176	7207	9460	7492	39761
15664	19873	6732	38710	3031	30783
7913	17788	20217	11556	32859	6641
7300	29608	195	16041	1641	15926
31247	19470	1792	11870	7480	28173
15430	34717	28258	28883	37987	10949
15555	14120	15358	32359	20385	19310
37313	26062	31996	23943	37114	21760
19468	9756	3276	31445	11043	33318
864	23460	1436	33408	25222	3391
3524	3188	23367	35420	37430	30184
14107	17728	7215	14017	22250	6029
37736	36289	17725	38030	32991	6222
11634	9022	15024	4824	12657	21024
22977	22980	673	34893	25984	1281
3454	14388	6707	16783	1398	28288
15110	13874	29689	19643	20248	22804
6681	28094	16101	26666	24200	38279
11974	10682	28630	6852	28004	30282
21879	5191	13343	639	37072	611
21132	39792	29810	21941	6720	27819
15808	27989	6103	34748	29539	23938
11648	1525	4627	14640	5703	29793
28797	13525	35441	32107	7821	18178
13409	20028	16765	22963	22017	5231
734	28709	4319	15558		

20,000 lira mukâfat

27150	22161	12483	19792	18026	773
28081	37576	28933	21818	38267	38220
15342	29980	39873	33230	15767	28693
1657	8813	338	20494	29238	23117
3505	24122	18070	10545		

Saraçhanebağında - Horhor caddesinde

Kız
Erkek**Hayriye Lisesi**Yatılı
Yatısız

Ana İlk, Orta ve Lise sınıflarına talebe kaydına başlanmıştır. Enebi lisani ilk sınıflardan itibaren başlar. Kızların yatılı kısmı tamamen ayrı bir binadadır. Yatısız talebeyi nakletmek için mektebin hususî otobüs servisi vardır. İsteyenlere tarifname gönderilir. Telefon : 20530.

Türk Maarif Cemiyeti Okulları

Gündüz ve yatılı talebe kaydına başlanmıştır. Ücretler aşağıda gösterilmiştir. Fazla malûmat almak isteyenlerin Okul Direktörlüklerine baş vürmaları.

Ankara Kız ve Erkek Kolejleri

	İlk	Orta	Lise
Gündüz	60	100	120 lira
Yatılı	225	260	285 "

Bursa Kız Lisesi

	İlk	Orta	Lise
Gündüz	—	40	50 lira
Yatılı	—	185	185 "

İzmir Ege Lisesi

	İlk	Orta	Lise
Gündüz	—	60	75 lira
Yatılı	160	200	200 "

Aslı maaşı 55 liraya kadar olan memur ve tekaüd çocuklarından ve kardeşlerden yüzde on tenzilât yapılır. «6495»

Beyoğlu Tünelbaşı - Yeniöl

Kız ve
Erkek**ALMAN LİSESİ**ve Ticaret
Okulu

Tam devreli Lise - Ticaret mektebi
Almanca öğretmek için ihzarî sınıflar

Derslere 15 Eylül Cuma günü başlanacaktır. Kayıt muamelesi 8 Eylül'den itibaren hergün saat 9 dan 12 kadar (Nüfus veya ikamet teskeresi, mahallî hükümet doktorluğunca tasdikil sıhhat raporu, Çiçek ve Tifo aşısı kâğıtları, 6 fotoğraf ve mekteb tasdiknamesi veya diploması ile) yapılır. Fazla malûmat için 49486 ya telefon edilmesi.

İkmal imtihanları 13 Eylüldedir.

Pazarlık ile açık eksiltme ilanı**Edirne Nafia Müdürlüğünden:**

33666 lira 30 kuruş bedeli keşifli Uzunköprü - Kuleliburgaz yolunun tamirâtı esasıyla 6/9/939 tarihinde mukarrer olan kapalı zarf usulüne eksiltmesine talib çıkmamış olduğundan arttırma ve eksiltme kanununun 40 inci maddesine tevfikan eksiltmenin pazarlıkla yapılmasına karar verilmiş olduğundan isteklilerin 2524 lira 97 kuruşluk teminatlarla birlikte Edirne Nafia Müdürlüğünde müteşekkil eksiltme komisyonuna müracaatları ilân olunur. «7112»

İstım makinası makinisti aranıyor

İstım makinalarında çalışmış tecrübeli bir makiniste ihtiyaç vardır. İsteyenlerin acele Galatada Eski Şarap iskelesi sokagında Muradiye Hanında 5 nci katta Fethiye Maden şirketine müracaatları.

İstanbul Defterdarlığından:Muhammen bedeli
Lira Kr.

Tahliye olunan İstanbul cezavi binasında mevcut muhtelifülçins eşya. 157 70

Yukarıda mevki yazılı muhtelifülçins eşya hizasındaki muhammen bedel üzere açık arttırma suretile satılacaktır. İhale 18/9/939 tarihinde müsadif Pazartesi günü saat 14 dedir. Satış bedeli nakden ve peşindir. Taliblerin % 7,5 pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırıp mezkûr gün ve saatte Millî Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. (6904)

Üniversite Rektörlüğünden:

İnkılâb tarihi ikmal imtihanı 21 Eylül Perşembe saat 8 de konferans salonunda yapılacaktır.

Askerlik ikmal imtihanları 21 Eylül'den 15 Birinciteşrine kadar yapılacaktır. (7175)

İst. P. T. T. Müdürlüğünden:

Üsküdar P. T. T. merkez binası bir kısım tamirat ile çavuş malzeme deposu ve kömürlük inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 27/9/939 Çarşamba saat 15 de B. Postahane binası birinci katta Müdürlük odasında toplanacak alım satım komisyonunda yapılacaktır. Keşif bedeli 2467 lira 25 kuruş, muvakkat teminat 186 liradır. İsteklilerin en az 1500 liralık bu işe benzer iş yaptığna dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetinden eksiltme tarihinden 8 gün evvel alınmış ehliyet ve 939 yılına aid Ticaret Odası vesikası ve çalışma günlerinde yatıracakları muvakkat teminat karşılığı alacakları teminat makbuzile komisyonuna ve işe esas keşif ve müstenidatı şartname vesaireyi mezkûr müdürlük idari kalem levazım kısmına müracaatla görebilecekleri. «7055»

İstanbul Sıhhi Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Zonguldak hastanesine lâzım olan 112kalem ilaç ve sıhhi malzeme açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 13/9/939 Çarşamba günü saat 15 de Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat 1211 liradır.

3 — Muvakkat teminat 90 lira 83 kuruştur.

4 — İstekliler şartnameyi hergün komisyonundan alabilirler.

5 — İstekliler cari seneye aid Ticaret Odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyonuna gelmeleri. (8790)

**Daima genç
Daima güzel**İngiliz Kanzuk eczanesi
müstahzaratından**Krem Balsamin
KANZUK**

ile

**Eksir Balsamin
KANZUK**

İsimli 2 şaheseri bütün dünyanın en mükemmel güzellik müstahzarlarıdır. Ötedenberi memleketimiz kibar âleminin takdirine mazhar olmuştur.

Krem Balsamin Kanzuk

Kadın güzelliğinin sıhrini terkibinde saklıyan en ciddi ve şayanı itimad markadır. Genç ve ihtiyar bütün kadınlar için zaruri bir ihtiyaçtır. Cildin letafet ve taravetini arttırır. Yağlı, yağsız ve acıbadem cinsleri vardır.

Eksir Balsamin Kanzuk

Cildin daimi yumuşaklığını temin eder. Yüzdeki çil ve lekeleri alır. Sivileleri tamamen izale eder. Traştan sonra cilde lâtif bir serinlik verir.

İngiliz KANZUK eczanesi
Beyoğlu İstanbul**Kaput Bez ve iplik****Malatya Bez ve iplik**

Fabrikaları T. A. Şirketinden:

Yeni tesistatlı faaliyete geçen

Adana fabrikamızın

Silindiri 75 ve 90 santim B.

(İp 2 çifli) kaput bezi, 4, 6, 8,

10, 12, 14, 16, 18 numaralı vater ip-

likleri imalatı piyasaya arz edil-

miştir.

Sipariş için Adana fabrikamıza

veya Ankara Atatürk bulvarı And

apartman No. 4 daireye müracaat

edilmesi.

Telegraf adresi: Çeşit Ankara

Çeşit Adana

İlan Tarifemiz

Tek sütun santim

Birinci sahife 400 kuruş

İkinci sahife 250 "

Üçüncü sahife 200 "

Dördüncü sahife 100 "

5 sahifeler 60 "

Son sahife 40 "

Muayyen bir müdde zarfında

fazlaca miktarda ilân yaptıraca-

lar ayrıca tenzilâtli tarifemizden

istifade edeceklerdir. Tam, yarım

ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı

bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına

aid işler için şu adrese müracaat

edilmelidir:

İhalelik Kollektif Şirketi

Kahramanzade Han

Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIGİL

KIZILAY**Cemiyeti Umumi Merkezinden:**

Cemiyetimiz harb, kıtlık, muhaceret ve emsali ahvalde zuhur eden hastahklarla yapılacak mücadelede ve bilhassa seferberlik esnasında hastanelerde Kızılay esas hemşirelerine yardımcı sıfatile çalıştırılmak üzere İstanbulda Aksarayda kâin

Kızılay Hastabakıcı Hemşireler Mektebi

dabilinde (Gönüllü Hastabakıcı) yetiştirmek için

1 birinciteşrin 1939 dan itibaren kurs açılacaktır. Meccanî olan bu kursa aşağıda yazılı şartları haiz olanlar ahır:

1 — Kadın Türk vatandaşı olmak

2 — 20 ila 45 yaş arasında bulunmak

3 — En az ilk mekteb tahsil görmüş olmak

Kaydedilmek ve dersler hakkında malûmat almak isteyenler yukarıda adresi yazılı mektebimize müracaat etmelidirler.

Şefik ruhlı ve hayır sever hemşirelerimiz bu insanî işe hevesle koşacaklarına kanîiz.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

İsim, miktar ve muhammen bedellerile muvakkat teminatları aşağıda yazılı iki liste muhteviyatı malzeme 13.10.1939 Cuma günü saat 15 den itibaren ve ayrı ayrı ihale edilmek üzere kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin hizalarında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme daire-sinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevki Şefliğinden dağıtılacaktır.

Liste N.	Malzemenin İsmi	Miktarı	Muhammen Bedel	Muvakkat Teminat
			Lira	Lira
	Mutelif amyant ve			
	Kilger t malzemesi...	7450 Kg.	6198	464,85
	Muşamba ve ilavesim	2700 metre	9610	720,75
				(7140)

Anbar İnşaatı**Toprak Mahsulleri Ofisinden:**

1 — Bor ve Sarıoğlan istasyonlarında yapılacak anbar idare binası ile buna müferri işler götürü olarak kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur.

Keşif bedelleri "Bor," için "52.387,47,, elli iki bin üç yüz seksen yedi lira kırk yedi kuruş, Sarıoğlan için "78.189,86,, yetmiş sekiz bin yüz seksen dokuz lira seksen altı kuruştur.

2 — Eksiltme evrakı "7,, yedi lira mukabilinde ofis umum müdürlüğünce alınabilir.

3 — Eksiltme 19/9/939 tarihinde saat "15,, de Ankarada ofis binasında yapılacaktır. Teklif mektublarını havi zarflar makbuz muahabesinde ofisin muhaberât servisine teslim edilecektir.

4 — Muvakkat teminat miktarı "Bor," için "3.869,37,, üç bin sekiz yüz altmış dokuz lira otuz yedi kuruş, "Sarıoğlan,, için "5.159,50,, beş bin yüz elli dokuz lira elli kuruştur,

5 — İstekliler teklif evrakı meyanına şimdiye kadar yaptıkları bu gibi işlere aid vesikaları ve eksiltmeye girebilmek için ihale tarihinden nihayet iki gün evvel ofisten alacakları ehliyet vesikasını koyacaklardır.

6 — 1 inci maddede yazılı inşaat ayrı ayrı kimselere ihale edilebilir. "4456,, "7174,,

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonundan:

1 — Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı teşkilâtı eratı için satın alınacak 2000 aded erat kaputunun kapalı zarfla yapılacak olan 28/8/939 Pazartesi günü saat on beşteki eksiltmesine talib çıkmadığından 22/9/939 Cuma günü saat 15 de kapalı zarfla yeniden eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tasnılanan tutarı 18,600 lira ilk teminatı da 1395 liradır.

3 — Evsaf ve şartnamesi ve nümune komisyonundadır. Görülebilir.

4 — İsteklilerin eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun tarifi veçhile hazırlayacakları teklif mektublarını Galatada Rıhtım caddesinde Veli Alemdar Han ikinci kattaki komisyonuna vermeleri. «6824»

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

İneadada Longoz vakıf ormanlarının Rapana, Bezirgân yolu üzerinde ve Değirmendere mevkiinden bir sene müddetle kesilip imal ve nakledilmek üzere 200 M3 gayri mamul kavak kerestesi açık arttırmaya çıkarılmıştır. İhalesi 28/9/939 Perşembe günü saat 14 dedir Talib olanların «60» liralık ilk teminat ile Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne müracaat etmeleri. «7212»

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonundan:

1 — Satın alınacak 50 adet mürettebat kaputunun 14/9/939 Perşembe günü saat 14 de pazarlığı yapılacaktır.

2 — Tasarlanmış tutarı 525 lira ve ilk teminatı da 40 liradır. Kumuş nümunesi ve şartnamesi komisyonundadır. Görülebilir.

3 — İsteklilerin kanunî vesikaları ve ilk teminat makbuzlarıyla Galata Rıhtım caddesinde Alemdar han ikinci kattaki komisyonuna gelmeleri. «1077»